

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 195 (5667) 16 oktyabr 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycan dövləti regionlarının inqisafına böyük önəm verir

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev
və birinci xanım Mehriban Əliyeva
Lənkəran, Astara və Lerik rayonlarına səfər ediblər*

Səh → 2

→ 14

"Müxalifatçılar
psixoloji zorakılıq
mərhələsinə qədəm
qoyub"

→ 8

Professor Nərgiz Paşayeva
Oksford Universitetinin
Kanslerinin Xeyriyyəçilər
Komitəsinin daimi
üzvlüyüne qabul edildi

→ 5

Bakuda "Dini
mərasimlər: tarix, ənənə
və hüquq" mövzusunda
konfrans keçirilib

16 oktyabr 2018-ci il

Azərbaycan dövləti regionlarının inkişafına böyük önəm verir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Lənkəran, Astara və Lerik rayonlarına səfər ediblər

Oktyabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Lənkəran rayonuna səfərə gəliblər.

AZƏRTAC xəber verir ki, Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Lənkəran şəhərindəki Heydər Əliyev xatire parkında Ulu Öndərin yeni ucaldılan abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstələri qoydular. Lənkəran Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Taleh Qaraşov dövlətimizin başçısına və xanımı Heydər Əliyev xatire parkında görülən abadlıq işləri barədə məlumat verdi. Bildirildi ki, xatire parkında şəhər sakinlərinin və qonaqların istirahəti üçün hərtərəfli şərait yaradılıb.

Oktyabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Lənkərana səfəri çərçivəsində İstisu və Sağlamlıq Mərkəzi-

nin təqdimatı olub. AZƏRTAC xəber verir ki, son illər bölgələrdə müasir mehmanxana və sağlamlıq komplekslerinin istifadəyə verilmesi Azərbaycanın iqtisadi potensialını nümayiş etdirməklə yanaşı, ölkəyə gələn turistlərin sayının artmasına da böyük tekan verir. Lənkəranın Haftoni qəsəbəsində inşası yenice başa çatan Lənkəran İstisu və Sağlamlıq Mərkəzi də bu istiqamətdə həyata keçirilən əsaslı addımlardan biridir. Bu kompleksin inşası regionun turizm imkanlarının artırılması baxımından mü hüüm əhəmiyyət daşıyır. Təxminən 11 hektar sahəsi olan kompleksdə otel, tibb mərkəzi və müxtəlif ter mal hamamları fəaliyyət göstərəcək. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mərkəzdə görülen işlərlə tanış oldular.

Layihə rəhbəri Nəriman Topçubaşov məlumat verdi ki, Lənkəran İstisu Sanatoriysi ilk dəfə 1958-ci ildə istifadəyə verilib. 1974-cü ildə ərazidə dördmərtəbəli sanatoriya binası inşa edilib. Bil-

dirildi ki, Lənkəran İstisu və Sağlamlıq Mərkəzinin inşasına 2016-ci ilin noyabrında başlanılıb. Mərkəzin 182 nömrəlik otel binası ən yüksək standartlar səviyyəsində inşa olunub. Kompleksə daxil olan

diger xidmət sahələrinin inşası davam etdirilir. Otel binasının interyerinin tərtibatında orijinal mebel və aksesuarlardan istifadə olunub. Otelin doqquzmərtəbəli binasında istər uzunmüddətli müalicəvi isti-

rahət, istərsə də həftə sonlarında asude vaxt keçirmək üçün hər cür şərait yaradılıb.

Dövlətimizin başçısı və xanımı oteldəki nömrələrdə yaradılan şəraitlə tanış oldular. Məlumat verildi ki, müxtəlif kateqoriyalı bu nömrələr ən müasir teleblər səviyyəsindədir və yüksək dizaynı ilə seçilir. Prezident İlham Əliyev istisu vannaları ilə tanış oldu. Kompleksle tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri və müəssisənin kollektivi ilə görüşdülər. Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi. Sakinlər göstərdiyi yüksək diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevaya minnətdarlıqlarını bildirdilər. Sonda xatire şə-

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Lerik şəhərində əhalinin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına dair tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Orand kəndində yeni ümumtəhsil məktəbi binasının tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Astara rayonunda sel və daşqın təhlükəli çayların zərərli təsirinə qarşı mübarizə və qəza vəziyyətinin aradan qaldırılması tədbirləri haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Astara şəhərində əhalinin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına dair tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Lənkəran rayonunun Şixakəran kəndində yeni ümumtəhsil məktəbi binasının tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Lənkəran rayonunda çoxmənzilli binaların dam örtüklerinin dəyişdirilmesi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

nim Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər. Dövlətimizin başçısı və birinci xanım Lənkəran Olimpiya idman Kompleksinin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdilər.

Gənclər və idman naziri Azad Rəhimov kompleksdə yaradılan şərait barədə dövlətimizin başçısına və birinci xanıma ətraflı məlumat verdi. Bildirildi ki, kompleksin tikintisinə 2013-cü ildə başlanılıb. Prezident İlham Əliyevin sərəncamları ilə Lənkəran Olimpiya idman Kompleksinin tikintisinin davam etdirilməsinə ümumilikdə 15 milyon manat vəsait ayrılib. Yüksək keyfiyyətlə aparılan tikinti işləri bu ilin oktyabrında başa çatdırılıb. Kompleks müasirliyi ilə diqqəti cəlb edir. Bu, ölkəmizdə idmançıların ixtiyarına verilen sayca 44-cü Olimpiya idman Kompleksidir. Ümumi ərazisi altı hektar olan idman qurğusunda bütün zəruri infrastruktur yaradılıb.

Oktyabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Lənkəran rayonuna səfərləri çərçivəsində Hirkən-Daştatük-Biləsər avtomobil yoluñun yenidənqurmadan sonra açılışında iştirak ediblər.

Azərbaycan dövləti regionlarının inkişafına böyük önəm verir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Lənkəran, Astara və Lerik rayonlarına səfər ediblər

Əvvəli Səh. 2

AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin idarə Heyetinin sədri Saleh Məmmədov Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya yolu texniki göstəriciləri barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, yolu uzunluğu 22 kilometrdir. Hirkan-Daştatük-Biləsər avtomobil yolu uzun müddət təmir olunmadığı və burada yola asfalt qatı vurulmadığı üçün hərəkət hissəsi sıradan çıxmış vəziyyətdə idi. Bu isə xüsusən payız-qış mövəsümündə nəqliyyat vasitələrinin hərəkətində problemlər yaradırdı. Rayonun 7 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Hirkan-Daştatük-Biləsər avtomobil yolu tikintisine Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamına əsasən dövlət büdcəsinin investisiya xərclərindən Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə 9,1 milyon manat vəsait ayrılib. Görülən işlər nəticəsində Hirkan-Daştatük-Biləsər avtomobil yolu iki hərəkət zolaqlı olmaqla 4-cü texniki dərəcəyə uyğun şəkildə yenidən qurulub.

Prezident İlham Əliyev Astara rayonunun Ojakəran-Tüleküvan-Təngərəd avtomobil yolu tikintisi barədə də məlumat verildi. Bildirildi ki, 9 min nəfər əhalinin yaşadığı 3 yaşayış məntəqəsini birləşdirən bu yolu uzunluğu 11 kilometrdir. Dövlətimizin başçısının Sərəncam ilə bu yolu tikintisine 3,4 milyon manat vəsait ayrılib. Avtomobil yolu iki hərəkət zolaqlı olmaqla 4-cü texniki dərəcəyə uyğun yenidən qurulub.

Dövlətimizin başçısı Astara rayonunun Taxtanəkəran-Miki, Taxtanəkəran-Toradı kəndlərarası avtomobil yollarının tikintisi ilə de maraqlandı. Məlumat verildi ki, 12

min nəfər əhalinin yaşadığı və 38 yaşayış məntəqəsini birləşdirən kəndlərarası avtomobil yollarının yenidən qurulması məqsədilə ümumilikdə 11,5 milyon manat vəsait ayrılib. Yolların tikintisi yüksək seviyədə həyata keçirilib. Həmin yolların ümumi uzunluğu 27,4 kilometrdir. Bu yollar da iki hərəkət zolaqlı olmaqla 4-cü texniki dərəcəyə uyğun yenidən qurulub, sənişin və yük daşınmasını xeyli yaxşılaşdırmağa imkan verəcək. Bu, həmçinin yerli və xarici turistlərin əraziyədə yerleşen istirahət mərkəzlərinə rahat getmələrinə və tarixi mədəniyyət abidələri ilə tanış olmalarına şərait yaradacaq. Dövlətimizin başçısına və xanımı Astaraçay üzərində tikilecek körpü və körpüyə qədər olan yolu planı barədə də məlumat verildi. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Hirkan-Daştatük-Biləsər avtomobil yolu tikintisini bərpa etmək və onun inkişaf təminin nümayiş olunması baxımdından da çox əhəmiyyətlidir. Dövlətimiz tərəfindən vətəndaşların istirahətlərini mənali təşkil etmək və onların asude vaxtlarını səmərəli keçirmək üçün bütün zəruri addımlar atılır. Bu istiqamətdə son illərdə çox mühüm işlər görülüb. Bu

ləsər avtomobil yolu rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdilər. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Oktjabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Astara rayonuna səfərə gələndi. AZERTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Astara şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyrət edərək öününe gül dəstəsi qoymuşdur. Astara Rayon İcra

tiv inkişaf nəzərə alınmaqla Astara şəhərində 28,5 min nəfərin içmeli su və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına hesablanıb. Layihə çərçivəsində gələcəkdə rayonda 73 min nəfərin yaşadığı 27 kənddə də içmeli suyun verilməsi nəzərdə tutulur. Ümumilikdə, bu layihədən 102 min sakin faydalanacaq.

Diqqətə çatdırıldı ki, istehlakçılar göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi məqsədilə layihə çərçivəsində Astara müştəri xidmətləri sahəsi üçün müasir tipli inzibati bina tikilib. Ümumi sahəsi 220 kvadratmetr olan binada işçi otaqları, IT otağı, iclas zalı zəruri avadanlıqla təchiz edilib. İnzibati binanın həyətində abadlıq və yaşıllaşdırma işləri aparılıb. Dövlətimizin başçısı Astara şəhərinin içmeli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin rəmzi açılışını bildirən düyməni basdı.

Sonra Prezident İlham Əliyev Astara rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdü. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Astarada dənizkənarı park-bulvar kompleksinin ikinci hissəsinin tikintisi çərçivəsində yaradılan şəraitlə tanış olub. Məlumat verildi ki, park-bulvar kompleksində rayon sakinlərinin və qonaqların istirahətinin yüksək seviyədə təşkil, onların asudə vaxtlarının yaddaqalan və menali keçməsi üçün geniş imkanlar yaradılıb. Xəzerin sahilindəki bu kompleks həm də Astara şəhərinin simasının daha da gözəlləşdirilməsi, onun inkişaf təminin nümayiş olunması baxımdan da çox əhəmiyyətlidir. Dövlətimiz tərəfindən vətəndaşların istirahətlərini mənali təşkil etmək və onların asude vaxtlarını səmərəli keçirmək üçün bütün zəruri addımlar atılır. Bu istiqamətdə son illərdə çox mühüm işlər görülüb. Bu

16 oktyabr 2018-ci il

Azərbaycan dövləti regionlarının inkişafına böyük önəm verir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Lənkəran, Astara və Lerik rayonlarına səfər ediblər

Əvvəli Səh. 3

Oktyabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Lerik rayonunun Piran-Hamarat-Vijaker avtomobil yoluńun yenidənqurmadan sonra açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəber verir ki, Prezident İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi 15 il ərzində Azərbaycanda yüksək sürətli və dəyaniqli sosial-iqtisadi inkişafə nail olunub. Sosial-iqtisadi islahatların vacib tərkib hissələrindən biri de yol infrastrukturunun müasirləşdirilməsi, bu sahədə dünyanın mütərəqqi təcrübəsinin tətbiq edilməsidir. Dövlətimizin başçısının sərəncam və tapşırıqlarına uyğun olaraq, ölkəmizin əsas magistral yolları qısa müddətə və müasir seviyyədə yenidən qurulub. Bundan sonra diqqət kənd və qəsəbələri birləşdirən yolların yenilənməsinə yönəlib. Prezident İlham Əliyevin diqqəti sayesində indi ölkəmizdə kənd yollarının müasirləşdirilməsi, əvvəller yol olmayan kənd və qəsəbələrə yüksək seviyyədə yolların çəkilməsi geniş vüset alıb. Bu cür layihələrin miqyası və coğrafiyası ildən-ile daha da genişlənir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin idarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov dövlətimizin başçısına Piran-Hamarat-Vijaker avtomobil yoluńuna aparılan yenidənqurma işləri ile bağlı məlumat verdi. Bu avtomobil yoluńun tikintisine Prezident İlham Əliyevin bu il avqustun 18-də imzaladığı Sərəncama əsasən dövlət büdcəsinin investisiya xərclərdən Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə 11,3 milyon manat ayrılib. Yol 9100 nəfərin yaşıdagı 28 yaşayış məntəqəsini birləşdirir. Ümumi uzunluğu 26 kilometr olan yol 4-cü texniki dərəcəyə aiddir. İkizləqlə yoluń hərəkət hissəsinin eni 6 metrdir. Layihənin icrası çərçivəsində suötürəcü borular, yol nişanları və göstərici lövhələr quraşdırılıb, yolcuzlu xətləri çəkilib. Bir sözə, yol müasir seviyyədə, texnoloji ardıcılıqla uyğun və bütün tələblərə cavab vermekle yenidən qurulub.

Dövlətimizin başçısına Lerik rayonunun Noda-Singədulan-Xanagah avtomobil yoluńun tikintisi barədə də məlumat verildi. Otuz min nəfərin yaşıdagı və 50 yaşayış məntəqəsini birləşdirən bu avtomobil yoluńun tikintisi üçün Prezident İlham Əliyevin 2013-cü ildə imzaladığı Sərəncamlı Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinə ilkin olaraq 2 milyon manat, 2014-cü ildə imzalanan Sərəncamlı isə əlavə olaraq 7 milyon manat ayrılib. 2016-cı ildə imzalanan digər Sərəncama əsasən isə yoluń tikintisinin davam etdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə 6,6 milyon manat vəsait ayrılib və yoluń tikintisi başa çatdırılıb. Prezident İlham Əliyev yeni yoluń rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Oktyabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "Lerik şəhərin içmeli su təchizati sisteminin yenidən qurulması ve ilk dəfə olaraq kanalizasiya şəbəkəsinin yaradılması" layihəsinin icrasının yekunlaşması münasibətlə keçirilən mərasimde iştirak edib. AZƏRTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı əvvəlcə rayon icma-iyyətinin nümayəndələri ilə görüşdü.

Sonra "Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Əhməd Əhmədzadə Prezident İlham Əliyevə layihə haqqında məlumat verdi. Bildirildi ki, bu layihə çərçivəsində Lerik şəhərində içmeli su şəbəkəsinin və sutəmizləyici qurğunun, şirkəb suların şəhər ərazisindən kənarlaşdırılması üçün kanalizasiya şəbəkəsinin və şirkəb sutəmizləyici qurğunun tikintisi nəzərdə tutulub. Layihə çərçivəsində tikinti işlərinə 2011-ci ildən başlanıllıb. Lerik şəhər əhalisinin içmeli suya olan tələbatının ödənilməsi məqsədilə Zuvandçay çayı üzərində su-götürəcü qurğu inşa edilib. Sugötürəcü qurğudan suyun öz axımı ilə şəhər ərazisindəki sutəmizləyici qurğuya ötürülməsi üçün 17,49 kilometrlik magistral xətt çəkilib. Yay aylarında Zuvandçay çayında suyun azalması nəzərə alınaraq, eləvə olaraq Nisliçay çayı üzərində su-götürəcü qurğu inşa edilib. Nisliçay çayından götürülen sular nasos stansiyası vasitəsilə uzunluğu 90 poqonmetr olan təzyiqli boru ilə Zuvandçay çayından Lerik şəhərindəki təmizləyici qurğuya çəkilən magistral su xəttine ötürüləcək. Sugötürəcü qurğulardan qəbul edilərək magistral su xəttə ilə saniyədə ötürülən 20,2 litr suyun təmizlənməsi üçün şəhər ərazisində gündəlik güclü 2,6 min kubmetr olan içmeli sutəmizləyici qurğu kompleksi inşa edilib. Lerik şəhəri ərazisində içmeli suyun yiğilması və paylanması məqsədilə tutumu 1500 kubmetr olan 4 su anbarı təkiliib. Şəhərin yüksəklikdə yerləşən hissəsindəki evlər içmeli suyun nəqli üçün tutumu 500 kubmetr olan anbarda məhsuldarlığı saniyədə 1,54 litr olan iki nasos quraşdırılıb. Su anbarlarından Lerik şəhər əhalisine içmeli suyun verilməsi üçün uzunluğu 55 min 55 poqonmetr olan içmeli su-

ponentləri sırasındadır. Burada gücü 500 kVA olan dizel generatori, rele mühafizəsi və avtomatika sistemləri, həcmi 20 kubmetr olan qəza yağı tutumu sistemi quraşdırılıb. Eyni zamanda, həcmi 250 kubmetr olan yanğınsöndürmə sisteminin yerüstü ehtiyat su çəni qoyulub, diametri 200 millimetri olan 6 kilometrik qaz xətti, uzunluğu 25 kilometr ikidövreli 35 KV gərginlikli elektrik verilişi, uzunluğu 16 kilometr olan 10 KV gərginlikli 8 elektrik verilişi xətləri çəkilib. Dövlətimizin başçısı elektrik stansiyasını işe saldı.

Oktyabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham

Otaqların hamisi zəruri avadanlıq və əyani vasitələrlə təchiz olunub. Körpələr evi-uşaq bağçasının ərazisində balacaların əylənməsi üçün meydança yaradılıb. Müəssisədə 22 nəfərin daimi işə təmin edilməsi nəzərdə tutulub.

Oktyabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva "Azərxalça" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Lənkəran filialının açılışında iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı və xanımı müəssisənin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi. "Azərxalça" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin idarə Heyətinin sədri Vüdadi Muradov Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya ölkəmizdə xalçaçılığın inkişafı və bu müəssisənin fəaliyyəti barədə məlumat verdi.

Dövlətimizin başçısı Lənkəranda xalça emalatxanasının tikintisi, avadanlıq və dəzgahlarla təchizatı və infrastrukturun yaradılması üçün 2018-ci ilin dövlət büdcəsinən vəsaitin ayrılmazı barədə Sərəncamda imzalayıb. 2019-cu ildə əlavə olaraq 10 şəhər və rayonda bu cür müəssisələrin tikintisi nəzərdə tutulub. "Azərxalça" ASC-nin artıq istifadəyə tam hazır olan Lənkəran filialı da bu sırada mühüm yerlərdən birini tutur.

Bildirildi ki, "Azərxalça" ASC-nin Lənkəran filialının binasının ümumi sahəsi 1249 kvadratmetrdir. Ələt-Astara-İran İslam Respublikası ilə dövlət sərhədi avtomobil yoluńun 199-cu kilometrində yerləşən filialın binasının tikintisine bu ilin martında başlanıllıb. Tikinti işləri yüksək keyfiyyətlə aparılıb. Burada 150 toxucu və 14 inzibati-tesərrüfat işçisinin çalışması nəzərdə tutulub. Bina toxuculuq emalatxanası, inzibati otaq, anbar, yeməkxana, tibb otağı, xalça satışı salonu, konfrans zalı və digər bölmələrdən ibarətdir. Emalatxanada müxtəlif ölçülü 43 dəzgahda Azərbaycan xalçaları toxunacaq. Əsasən Astara, Lerik, Lənkəran, Masallı və Yardımlı rayonlarının kəndlərində toxunan orijinal xalça çeşnlilik üstünlük verilecek. Bu çeşnilər dünya muzeylərində, şəxsi kolleksiyalarda müəhafizə olunan, həmçinin bölgənin müxtəlif kəndlərindən toplanan qədim və orijinal xalçalar əsasında "Azərxalça"nın rəssamları tərəfindən hazırlanıb. Emalatxana zeruri xammal və ləvazimatlarla - müxtəlif rəngli yun iplərlə, həvə, qayçı, bıçaq kimi aletlərlə təmin edilib.

Sonra dövlətimizin başçısı və birinci xanım müəssisənin kollektivi ilə görüşüb səhəbət etdilər. Xalçaçılardan Sevda Cəbrayılova, İradə Əliyeva, Nargile Qənbərova və başqaları ölkəmizdə qədim xalçaçılıqlı sanətinin inkişafına göstərdiyi yüksək diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıq etdilər. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Şəbəkəsi tikilib, 1821 ev su saygıcı ilə təmin edilərək bu şəbəkələrə qoşulub. Prezident İlham Əliyev Lerik şəhərinə içmeli suyun verilməsi bildirən düyməni basdı. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Oktyabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Lerik rayonunda gücü 16,5 MVT olan elektrik stansiyasının istismara verilməsi mərasimində iştirak edib. AZƏRTAC xəber verir ki, "Azərenerji" QSC-nin sədri Baba Rzayev Prezident İlham Əliyevə görələn işlər barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, ölkənin cənub bölgəsinin elektrik enerjisi ilə təminatını yaxşılaşdırmaq məqsədilə "2009-2013-cü illərdə Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı üzrə Dövlət Programı"na əsasən Lerikin elektrik təchizatı sisteminde yenidənqurma işlərinin aparılması çərçivəsində rayonda gücü 16,5 MVT olan elektrik stansiyasının tikintisi həyata keçirilib. Elektrik stansiyası Lerik şəhər mərkəzindən bir kilometr cənubda, Cəngəmiran kəndində 3,6 hektar ərazidə yerləşir. Burada hər birinin gücü 3,3 MVT olan beş mühərrik-generator, həmçinin 35 KV və 10 KV-luq yarımsənşalar quraşdırılıb. Bundan başqa, gücü 25 MVA olan 35/10 KV-luq blok transformatoru, hər birinin gücü 10 MVA olan 35/10 KV-luq iki güc transformatoru və hər birinin gücü 630 KVA olan 10/0,4 KV-luq iki ədəd xüsusi sərfiyat transformatoru da layihənin kom-

şəbəkəsi tikilib, 1821 ev su saygıcı ilə təmin edilərək bu şəbəkələrə qoşulub. Prezident İlham Əliyev Lerik şəhərinə içmeli suyun verilməsi bildirən düyməni basdı. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə inşa olunmuş 100 yerlik Lerik şəhər 2 sayılı körpələr evi-uşaq bağçasının açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəber verir ki, Azərbaycan Prezidenti uşaq bağçasının rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi. Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə inşa edilmiş bağçalarдан biri də Lerik şəhər 2 sayılı körpələr evi-uşaq bağçasıdır. Bu cür gözəl və hərtərəflı şəraiti olan körpələr evi-uşaq bağçalarının istifadəye verilməsi bir daha sübut edir ki, dövlətimizle bərabər, Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu da gələcəyimiz olan uşaqlarla bağlı bütün məsələlər xüsusi həssaslıqla yanaşır, onların sağlam və xoşbəxt böyüməsi üçün elindən gələni əsirgəmir. Müasir görkəmi ilə seçilən beş müəssisələr həm də yerləşdiyi ərazinin gözəlliyyini daha da artırır.

Bildirildi ki, bu uşaq müəssisəsinin inşasına 2015-ci ilin mayında başlanıllıb. İnşaat işləri 2018-ci ilin mayında yekunlaşıb. İkimərtəbəli binada qrup, yataq, yemək otaqları və xidməti otaqlar var. Burada, eyni zamanda, musiqi və gimnastika, həmçinin kompüter otağı da balacaların ixtiyarına verilib. Müxtəlif grupların fealiyyət göstərəcəyi bağçada uşaqların təlim-tərbiyəsi ilə yüksək seviyyədə məşğul olmaq, onların istedadlarını üzə çıxarmaq üçün hərtərəflı şərait yaradılıb.

Bakıda "Dini mərasimlər: tarix, ənənə və hüquq" mövzusunda konfrans keçirilib

Oktyabrın 15-də Bakıda Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təşkilatçılığı ilə "Dini mərasimlər: tarix, ənənə və hüquq" mövzusunda konfrans keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, tədbirdə Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının, Milli Məclisin və müvafiq dövlət qurumlarının nümayəndələri, dini icma sədrləri, elm və din xadimləri, alimlər, ilahiyyatçılar və gənclər iştirak ediblər.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı tədbir iştirakçılara konfransın mahiyyəti ile bağlı məlumat verib. Bildirib ki, Dövlət Komitəsi bu sahəde aidiyəti dövlət qurumları, elm və təhsil müəssisələri, qeyri-hökumət təşkilatları ilə six əməkdaşlıq qurur, dini maarifləndirmə tədbirlərinə xüsusi önəm verir.

Mərasimlərin insanların inanc və mədəniyyətinin simvolik ifadəsi olduğunu vurğulayan Dövlət Komitəsinin sədri onların tarixi kökləri olmaqla yanaşı, müəyyən dəyişikliyə məruz qaldıqlarını diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, bu mərasimlər müxtəlif mədəniyyətlərdə məzmunca bənzər, lakin formaca müxtəlif şəkillərdə icra edilir.

Mübariz Qurbanlı qeyd edib ki, dini mərasimlər zamanı insanlar bəzən həddən artıq ifrat varırlar. Bu, adətən məlumatsızlıq, xüsusi dini savadsızlıqlan irəli gelir. Dövlət Komitəsinin sədri dini mərasimlərin israfçılıqdan uzaq, mümkün qədər dinin əsas mənbələrinə uyğun, eləcə də ictimai inkişafla ayaqlaşa bilən şəkildə keçirilməsinin önemini vurğulayıb. Onun sözlərinə görə, bu mərasimlərdə vətəndaşların heç bir hüquqi məsuliyyəti yoxdur. Bu, birbaşa mənəviyyat məsələsidir. Bəzən ali təhsilli, dünyagörüşlü insanlar bu mərasimlərin keçirilməsi zamanı israfçılığı yol verir. Komite sədri bu cür halların karşısının alınmasında maarifləndirmə işinin daha da gücləndirilməsinin vacibliyinə diqqət çekib.

Daha sonra Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun prorektoru, ilahiyyat üzrə fəlsəfə doktoru Aqil Şirinov "Mərasimlər: tarix, reallıq və din" mövzusunda çıxış edib. Bildirib ki, bəşəriyyətin tarixinə nəzər salsaq, mərasim və ayinsiz bir cəmiyyətə rast gəlinmir. Mərasimlər hissələrimizin təzahürləridir. Onun sözlərinə görə, mərasimsiz heç bir din mövcud olmayıb. Hənsəsa cəmiyyət yeni dini qəbul etdik də belə, o cəmiyyətin keçmiş adət-ənənələri silinib getmir. A.Şirinov vurğulayıb ki, sosioloqlar ictimai baxımdan mərasimlərin çox böyük əhəmiyyət malik olduğunu qeyd edirlər.

Yeni Azərbaycan Partiyası icra katibinin müavini, Milli Məclisin ictimai birliklər ve dini qurumlar komitəsinin sədri, deputat Siyavuş Novruzov çıxışında bildirib ki, Azərbaycanda dini mərasimləri İsləm dini, ənənələr yanaşı, qanunlarla da tənzimləmək zəruridir. "Mərasimlər elə qaydada olmalıdır ki, bir-birindən fərqlənməsin, uyğunluq təşkil etsin, israfçılığa yol verilməsin", - deyə deputat vurğulayıb. Qeyd edib ki, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi bu istiqamətdə mühüm addımlar atır. Artıq bəzi bölgələrimizdə dini mərasimlər sahələşdirilmiş formada keçirilir. Lakin hələ də bir çox rayonlarımızda israfçılığı yol verilir. "Cəmiyyəti inandırmalıq ki, mərasimlərdə israfçılığı yol vermək lazımdır, dində də belə bir şey yoxdur. Ele etməliyik ki, insanlar mərasimdən sonra uzun müddət maddi çətinlik çəkməsin", - deyə Milli Məclisin komitə sədri bildirib. Mezarlıqlar haqqında da danişan Siyavuş Novruzov diqqətə çatdırıb ki, nümunəvi qəbiristanlıqların yaradılması ilə bağlı hazırlanın yeni qanun layihəsinin qəbul edilməsindən sonra, kimliyindən asılı olmayaraq hər keşin eyni səviyyədə və formada dəfn edilməsi təmin olunacaq.

Dini mərasimlərin siyasi-hüquqi tərəfinə toxunan Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının millətlərarası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi Anar Əlizadə bildirib ki, Azərbaycanda dövlət-din münasibətləri dünyəvi principlər əsasında qurulub. Dini mənsubiyətindən asılı olmayaraq dini ayınların, mərasimlərin icrasında hər kəs üçün azad və bərabər şərait yaradılıb. Amma bu o demək deyil ki, dini mərasimlərin keçirilməsi zamanı hüquqi qaydalara, ictimai normalara riayət olunmalıdır. Ona görə də dini mərasimlər ictimai asayışı pozmadan icra olunmalıdır. Heç kəs dini mərasimləri yerinə yetirməyə və dini mərasimlərdə iştirak etməyə məcbur edilməlidir.

A.Əlizadə əlavə edib ki, xarici dairələr tərefindən idarə olunan və İsləm adı altında hərəkət edən bəzi radikal qruplaşmalar dini mərasimləri siyasi şúarlar səsləndirmək vasitəsinə çeviriblər. Dini mərasimləri yerinə yetirərən ifrat hərəkətlərə və xurafata yol verilməməlidir. Lakin bəzi neqativ sosial təzahürələr, mənfi hallar inzibati yollarla deyil, daha çox müntəzəm maarifləndirmə tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə aradan qaldırılmalıdır. O qeyd edib ki, dini mərasimlər qrup halında, kütləvi şəkildə icra olunur və kütüllər üzərində böyük psixoloji təsir qüvvəsinə malikdir.

Sonra Qafqaz Müsəlmanları idarəsi sədrinin müavini Fuad Nurullayev maarifləndirmə tədbirlərinin israfçılığı, xurafata, eləcə də mövhumatlılığı qarşı mübarizədə əvəzsiz rolundan bəhs edib. Bu istiqamətdə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Qafqaz Müsəlmanları idarəsinin təşkilatlılığı ilə həm paytaxtda, həm də regionlarda keçirilən tədbirlərin önemine toxunub.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Bilik Fondu icraçı direktoru Oktay Səmədov, AMEA-nın Fəlsəfə İnstitutunun direktoru İlham Məmmədzadə, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktor əvəzi Rəvan Həsənov və şərqsünas alim Nəriman Qasımoğlu mövzu ilə bağlı ətraflı çıxış ediblər. Konfrans müzakirələrlə davam edib.

Əli Həsənovun "On beş illik prezidentlik dövrünün möhtəşəm zəfər salnaməsi" məqaləsi xarici KİV-lərdə geniş maraq doğurub

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi, professor Əli Həsənovun "On beş illik prezidentlik dövrünün möhtəşəm zəfər salnaməsi" sərlövhəli məqaləsi xarici KİV-lərdə geniş maraq doğurub.

AZERTAC xəbər verir ki, "Rossiya-Onlayn" internet saytı və "Rossiya segodnya" Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin "Rossiya dlya vse" şəbəkə nəşri, İordaniyanın tanınmış "orobanews" nəşri, Misirin nüfuzlu "AsiyaAlYoum" qəzeti Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın son 15 ilde bütün sahələrdə qazandığı möhtəşəm uğurlar haqqında Əli Həsənovun məqaləsinə yer veriblər.

Əli Həsənovun məqaləsində deyilir ki, İlham Əliyev prezidentliyinin 15 ili ərzində əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş vətəndaş həmərliyi platformasına söykənərək daxili ictimai-siyasi sabitliyi daha da möhkəmləndi-

The screenshot shows the homepage of Rossiya Dlya Vse, featuring a large portrait of President Ilham Aliyev. Below it, there are several news headlines in Russian and Azerbaijani. One prominent headline is "Али Гасанов: Победная летопись 15-летнего периода президентства" (Ali Gasanov: A history of victory over 15 years of presidency). Another headline mentions the 15th anniversary of Azerbaijan's independence. The site also features sections for news from abroad and international relations.

rib, əhalinin təhlükəsizliyini, insanların əsas hüquq və azadlıqlarını, ölkənin əmin-amanlığını təmin edib, vətəndaşların rifah halının getdikcə yüksəlməsinə nail olub. "Hazırda tərəddüb etmədən söyləmək olar ki, daxili milli-vətəndaş birliyi, hakimiyyətin yürütdüyü siyasetin geniş əhali tərefində destəkləməsi əsasında bərqa-rar olmuş möhkəm ictimai-siyasi sabitlik əmsalına görə Azərbaycan postsoviet məkanında birinci yerde dayanır", - deyə müellif qeyd edir.

Məqalədə vurgulanır ki, daxili inkişaf parametrləri - makroiqtisadi sabitlik, dinamik inkişaf edən iqtisadiyyat, sozial və mənevi təminat sisteminin dinamikası, müsbət demoqrafik vəziyyət, miqrasiya və urbanizasiya proseslərinin dövlətin nəzarəti altında saxlanması, dövlət idarəciliyinin effektivliyi və s. üzrə de Azərbaycan son 15 ildə region ölkələri içərisində birinci üçlükdə öz yərini möhkəmləndirib.

Müellif yazır: "Prezident İlham Əliyevin milli maraqlara söykənən xarici siyaseti neticəsində Azərbaycan müstəqil mövqeyi ilə seçilən dövlət kimi tanınır, onun beynəlxalq nüfuzu getdikcə yüksəlib. 2011-ci ildə Azərbaycan 155 dövlətin dəstəyi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilib, 120 dövlətin təmsil olunduğu Qoşulmama Hərəkatına üzv qəbul edilib. 2019-2022-ci illər Azərbaycan Respublikasının Hərəkata sədrlik dövrüdür. Azərbaycan Avropa İttifaqına üzv olan 9 ölkə ilə strateji tərəfdəşliq əlaqələri qurub və müvafiq sənədlər imzalayıb".

Məqalədə Azərbaycanın iqtisadi sahədə uğurlarından ətraflı bəhs edilir və vurğulanır ki, 15 il ərzində ölkə iqtisadiyyatı 3,2 dəfə, qeyri-neft sektorу 2,8 dəfə artıb. Həmçinin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda nəhəng transmilli energetika və nəqliyyat layihələri həyata keçirilib. Xarici KİV-lər Əli Həsənovun məqaləsinə istinadən vurğulayırlar ki, son 15 ildə Azərbaycanda demokratik təsisatların möhkəmlənməsi, siyasi plüralizmin təmin edilməsi, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının gücləndirilməsi istiqamətində ardıcıl siyaset həyata keçirilib. Ölkədə azad, şəffaf və demokratik şəraitdə keçirilən seçimlər feal işsizlik edən siyasi partiyaların məliyyələşdirilməsi üçün hər il büdcədən vəsaitlər ayrılır. Bu isə Azərbaycanda siyasi plüralizmin və çoxpartiyalı demokratik siyasi sistem formallaşdırılmasını göstərir.

Azərbaycan Prezidenti köməkçisinin məqaləsində xüsusi qeyd edilir ki, dövlət və cəmiyyət həyatının bütün sahələrində fundamental dəyişikliklərin baş verdiyi ötən 15 il ərzində Azərbaycan xalqı həmişə öz liderinə güvenib, ona ən güclü dayaq olub.

2003-2018-ci illərdə ölkə iqtisadiyyatına 250 milyard dollara yaxın investisiya qoyulub

2003-2018-ci illərdə Azərbaycan iqtisadiyyatına 250 milyard ABŞ dollarına yaxın investisiya yatırılıb ki, bunun da texminən yarısı xarici sərmayələrdir. AZERTAC xəbər verir ki, bu barede iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev deyib.

Ümumi investisiya yaradılışının 60 faizdən çoxu qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldilib. Belə ki, 2018-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında Azərbaycan iqtisadiyyatına yaradılış 9 milyard dollar investisiyanın 5,6 milyard dolları məhz qeyri-neft sektorunun payına düşür.

Bu gün dünyada çox az ölkə tapılar ki, cəmi 15 il ərzində cəmiyyətin ictimai-siyasi sferasının, eləcə də, ölkənin siyasi və çoxpartiyalı sisteminin, plüralizmin, ümumiyyətdə, demokratiyanın inkişafı istiqamətində ardıcıl və səmərəli siyasi, eləcə də, sosial-iqtisadi islahatlar həyata keçirsin. Şübhəsiz ki, son 15 ilin nəticələrinə əsaslanaraq, deyə bilərik ki, həmin azsaylı ölkələr kateqoriyasına Azərbaycan da aiddir. Çünkü son 15 il ərzində Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunu la-yiqincə davam etdirən Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlar, fərمانlar, təsdiqlədiyi dövlət proqramları Azərbaycanın dönyanın demokratik və siyasi baxımdan yetkin dövlətinə çevirib. Eyni zamanda, transmilli layihələrin reallaşdırılması və ölkə daxilində sosial dövlət quruculuğu istiqamətində müüm addımların atılması Azərbaycanın dinamik inkişafını təmin edib.

Xüsusi olaraq, qeyd edilməlidir ki, son 15 il ərzində ölkə iqtisadiyyatı, qeyri-neft iqtisadiyyatı və sənaye sahəsində 3 dəfə, kənd təsərrüfatında 2, qeyri-neft ixracında 5 dəfə artıb, valyuta ehtiyatlarımız 23 dəfə artaraq, 45 milyard dollara bərabər olub, ölkə iqtisadiyyatına 230 milyard dollardan çox sərməye qoyulub, 1,9 milyon iş yeri yaradılıb, işsizlik 5 faiz, yoxsulluq isə 5,4 faiz səviyyəsinə enib, maaşlar 5, pensiyalar 8 dəfədən çox artıb. Eyni zamanda, 443 körpük tikilib, 3100-dən çox məktəbinşa edilib, 642 tibb müəssisəsi, 43 olimpiya-idman kompleksi tikilib, 265 min məcburi köçkün yeni evlərlə, mənzillərə təmin edilib, 30 elektrik stansiyası tikilib, bölgelərdə qazlaşdırma 93 faizə çatıb, sahibkarlara güzəştli şərtlərlə 2 milyard manatdan çox kreditlər verilib, 7 beynəlxalq aeroport yenidən qurulub. Həmçinin, fasilesiz içməli su ilə təminat 70 faizə çatıb, 4 su anbarı - Təxtaköprü, Şəmkirçay, Göytəpə, Tovuzçay su anbarları tikilib, 100 minlərlə hektar suvarılmış mayan torpaqlara həyat getirilib, su gətirilib, 12 min 300 kilometr yol çəkilib. Eləcə də, regionunən güclü orduzu formalaşdırılıb, üç peykəle dönyanın çox as sayda olan kosmik ölkələrinin sırasında yer alıb, Avrasiya geostrateji məkanının ən etibarlı enerji təchizatçısı kimi enerji və nəqliyyat dehлизine çevrilib, "Eurovision", "İV İslam Həməyili Oyunları", "Formula-1" kimi qlobal əhəmiyyətli idman tədbirlərinə uğurla ev sahibliyi edib...

Təbii olaraq, uğurlarını sadalamaqla bitmir Azərbaycanın. Məhz əldə olunan nəticələrə əsasən, Azərbaycan "Qlobal Rəqabətlilik Hesabatı"nda 35-ci yer, "Doing Business 2018" hesabatında 57-ci yer, Avropa və Mərkəzi Asiya regionu üzrə ən islahatçı 3 ölkədən biri, "Siyasetçilərə ictimai etimad" kateqoriyasında 20-ci pille, "Dövlət tənzimlənməsinin yükü" göstəricisine görə dünyada 15-ci yer, Əmək bazarının səmərəliliyi göstəricisi üzrə dünyada 17-ci, MDB üzrə 1-ci yerdədir. Həmçinin, dün-

2003-2018-ci illər - inkişaf tariximizin qızıl dövrü:

Xarizmatik Liderin xalqa xidmət təntənəsi

ya ekspertləri, nüfuzlu "USA Today", "The Washington Times" kimi nəşrlər ölkəmiz haqqında ya-zarkən, qeyd edirlər ki, Azərbaycan "Şərqiş İşvəcəresidir", "Turizm üçün gözəl və ən sabit şəhər Bakıdır", "Odlar yurdudur", "Şərqiş Parasıdır", "Bütün dünyada ən ideal yerdir" və s.

Bu uğurlar, heç şübhəsiz ki, Prezident İlham Əliyevin siyasetinə xalqın yüksək etimadı neticəsində mümkün olub. Bütün bunların səbəbkər, məhz Prezident İlham Əliyevdir. Buna görə də, Avropa İttifaqının Azərbaycanda apardığı araşdırma nəticəsində, bəlli olub ki, Azərbaycan vətəndaşlarının 81 faizi Prezidente etibar edir. Bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin xalq arasındakı nüfuzundan xəbər verir. İnsanlarımız Azərbaycanın geleçəyini yalnız Prezident İlham Əliyevlə görür, Ona etibar edir. Çünkü İlham Əliyev xalqın sinadığı, güvəndiyi və inandığı alternativsiz liderdir. Dönyanın heç bir yerində dövlət başçısı 50 illik yubileyi günü qəçqin şəhərciyine gedərək "Mən öz ad gənəm aile üzvlərimle birlikdə keçirməyə gəlmişəm, mənim aile üzvlərim sizsiniz" - deməyib. Dönyanın heç bir yerində xalqla iqtidar, dövlət başçısı ilə vətəndaşlar arasında belə möhkəm birlik, dəstək və məhəbbət yoxdur. Ona görə ki, bu birləşmiş sözə yox, əməllə, görülən işlərlə yaranıb və zamanın sınaqlarından keçib.

Əlbəttə ki, son 15 il ərzində Azərbaycanın əldə etdiyi uğurların əsasında bütün faktorlardan önce, sabitlik və təhlükəsizlik amili durur. Aksiomadır ki, sabitlik və təhlükəsizlik olmayan yerde, ümumiyyətə, inkişafdan söhbət gedə bil-məz. Bu mənada, Azərbaycanda əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş xalq-iqtidar bir-

liyi bu gün de Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha da möhkəmlənib. Məhz xalqın Prezident İlham Əliyevə və Onun qurduğu hökumətə olan etimadı, inamı və etibarı son 15 il ərzində Azərbaycanın tarixi əhəmiyyətli uğurlar eldə etməsinə əsas yaradıb.

Şübhəsiz ki, Azərbaycandakı yüksək ictimai-siyasi sabitliyin təməlinde demokratik inkişafın müüm göstəricisi olan insan hüquq və azadlıqlarının ən yüksək səviyyədə təminatını həyata keçirən faktorlar durur. Faktdır ki, Azərbaycanda hüquqi-demokratik dövlət quruculuğu hər zaman Prezident İlham Əliyevin siyasi prioritetini təşkil edib. Təsadüfi deyil ki, güclü sosial-iqtisadi sistem üzərində konsolidasiyalı demokratianın berqərar edilməsi üçün 2006-ci il dekabrın 28-de Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "İnsan hüquqlarının müdafiəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı" insan hüquqlarının təmin edilməsi prosesinin keyfiyyətcə yeni müstəviye keçməsinə, universal və regional səviyyədə yeni əməkdaşlıq strategiyasının formalşdırılması, dövlətlə vətəndaş cəmiyyəti arasında tərəfdəşlik münasibətlərinin gücləndirilməsinə xidmət edirdi. Prezident İlham Əliyevin 18 iyun 2007-ci il tarixli Sərəncamına əsasən, 18 iyunun Azərbaycanda "İnsan hüquqları günü" elan edilməsinə və bundan sonra da bu sahədə əhəmiyyətli strateji tədbirlərin görülməsini, 2002-ci il 24 avqust, 2009-cu il 18 mart və 2016-ci il 26 sentyabr tarixlərində keçirilmiş ümumxalq səsverməsi-referendumlar nəticəsində insan və vətəndaş hüquq və azadlıqları inkişafatda qanunvericilik bazasının zənginləşdirilməsinə xidmət edən və digər məsələləri aid etmək olar. 2011-ci il dekabrın 27-de

Prezident İlham Əliyevin təsdiq etdiyi yeni program isə insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyinin artırılması, hüquq mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsi, normativ-hüquqi bazanın və hüquq müdafiə sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlərin davamlılığının təmin edilməsinə yönəldilmişdi.

Ölkənin demokratik tranzitində və vətəndaş cəmiyyətinin formalşmasında müstəqil KİV-lərin rolü Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi dövründə daha da genişləndi. Bu mənada, müstəqil kütüvə informasiya vasitələrinin inkişafının desklənləşdirilməsi zərureti nəzəre alınaraq, habelə, hadisələri və prosesləri qabaqlayaraq ictimai rəyin in-teqratoru kimi çıxış edə biləcək keyfiyyətli jurnalistikən formalşmasına şərait yaradılması məqsədilə bir sıra addımlar da atıldı. Belə ki, 2008-ci ildə "Azərbaycan Respublikasında müstəqil kütüvə informasiya vasitələrinin inkişafına dövlət dəstəyi" Konsepsiyanı təsdiq olundu, 2009-cu ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütüvə informasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu təsis edildi. Bu kimi digər tədbirlər də, onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanda demokratik institut-laşma prosesi dövlətin uzunmüddəli inkişaf strategiyasına və beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun olaraq, güclü vətəndaş cəmiyyəti qu-ruculuğu sahəsində üzərinə düşən vəzifələri uğurla icra edir. Bu da ölkədə siyasi sistemin güclənməsi və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu istiqamətində inkişafına təsir edirdi.

Azərbaycanda milli demokratyanın inkişafı və ictimai həyatın, xüsusən, QHT sektorunun nəzəre-çarpacaq dərəcədə fəallaşması, internetin uğurlu yayımı gənclərin

işlə təmin edilməsi, onların sosial-laşması, maraq dairələri üzrə ünsiyyət, sosisunda müxtəlif mövzularda ictimai diskussiyaların keyfiyyətinin artırılması sahələrində müsbət irəliləyişlər əldə edilməsi də siyasi islahatların bəhrələri idi. 2007-ci ilin iyul ayında Prezidentin Sərəncamı ilə qeyri-hökumət təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Konsepsiyanın təsdiq edilməsi və QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının yaradılması, məhz üçüncü sektorun dəstəklənməsində və ölkədə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafında mühüm addım oldu. QHT sektorunun inkişafı ilə bağlı dövlətin mütərəqqi qərarlar vermesi ölkədə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına xeyli təkan verdi.

Azərbaycanda cəmiyyətində ictimai-siyasi sferanın inkişafına təsir edən siyasi reformaların sırasına "Sərbəst toplaşmaq azadlığı haqqında", "Siyasi partiyalar haqqında", "Dini etiqad azadlığı haqqında", "Qeyri-hökumət təşkilatları haqqında", "Kütüvə İnfomasiya Vasitələri haqqında", "Qrant haqqında" qanunlara, "Seçki Məcəlləsi"nə əlavə və dəyişikliklərin edilməsi haqqında qanun layihələrin qəbul edilməsi də daxildir. Söyüdən qanunlar Azərbaycan çoxpartiyalı sistemin inkişafına, şəffaf siyasi rəqabət mühitinin yaradılmasına, insanların fundamental hüquq və azadlıqlarının tam təmin edilməsinə əlverişli şərait yaratmış oldu.

Beləliklə, görünən odur ki, Azərbaycanda ictimai-siyasi sabitliyin, qanunçuluğun və vətəndaş birliliyinin təmin olunması siyasi islahatların əsas hədəflərində birləşdirilib ki, məhz siyasi islahatlar aparılların milli təhlükəsizlik sisteminin mühüm tərkib hissələrindən biri olan ictimai-siyasi və sosial-etnik təhlükəsizlik təmin edildi. Siyasi islahatlar ölkədə səmərəli dövlət idarəciliyi sistemini ə dayanıqlı ictimai-siyasi sabitliyi yaradıb.

Məhz həyata keçirilən siyasi-hüquqi islahatlar nəticəsində, hüquqi dövlətin və vətəndaş cəmiyyətinin formalşmasında müstəqil KİV-lərin rolü Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi dövründə daha da genişləndi. Bu mənada, müstəqil kütüvə informasiya vasitələrinin inkişafının desklənləşdirilməsi zərureti nəzəre alınaraq, habelə, hadisələri və prosesləri qabaqlayaraq ictimai rəyin integratoru kimi çıxış edə biləcək keyfiyyətli jurnalistikən formalşmasına şərait yaradılması məqsədilə bir sıra addımlar da atıldı. Belə ki, 2008-ci ildə "Azərbaycan Respublikasında müstəqil kütüvə informasiya vasitələrinin inkişafına dövlət dəstəyi" Konsepsiyanı təsdiq olundu, 2009-cu ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütüvə informasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu təsis edildi. Bu kimi digər tədbirlər də, onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanda demokratik institut-laşma prosesi dövlətin uzunmüddəli inkişaf strategiyasına və beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun olaraq, güclü vətəndaş cəmiyyəti qu-ruculuğu sahəsində üzərinə düşən vəzifələri uğurla icra edir. Bu da ölkədə siyasi sistemin güclənməsi və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu istiqamətində inkişafına təsir edirdi.

Azərbaycanda milli demokratyanın inkişafı və ictimai həyatın, xüsusən, QHT sektorunun nəzəre-çarpacaq dərəcədə fəallaşması, internetin uğurlu yayımı gənclərin

Əvvəli Səh. 6

Azərbaycanın sosial-iqtisadi və siyasi-hüquqi inkişafı onun idarəciliyinin də təkmilləşdirilməsini labüdüldürirdi. Prezident İlham Əliyevin reallaşdırıldığı siyasi islahatlar kursunun tərkib hissəsi olan idarəciliyin təkmilləşdirilməsi prosesi çərçivəsində Azərbaycanda perspektiv inkişaf baxımından mü hüüm addımlar atıldı. Belə ki, 2016-ci ildə referendumda konstitusiyaya əlavə və dəyişikliklərin edilməsilə yeni idarəetmə modeline keçid təmin edildi, ölkədə vitse-prezidentlik institutu yaradıldı, Nazirlər Kabinetinin fealiyyətində struktur dəyişiklikləri edildi, Mərkəzi İcra Hakimiyyəti orqanlarının fealiyyətinin düzgün və çevik koordinasiya edilmesi üçün əhəmiyyətli addımlar atıldı, səmərəli və çevik dövlət idarəciliyi mexanizmi formalaşdırıldı, icra hakimiyyəti şaqulisi və icra intizamı möhkəmləndirildi, qanunvericilik hakimiyətinin fealiyyəti ilə bağlı yeni tələblər müəyyən edildi.

Bütün bunlarla yanaşı, bildiriləməlidir ki, ərazilərimizin 20 faizinin işğal altında olmasına və müharibe şəraitinin davam etməsinə baxma yaraq, əmin-amanlıq, ictimai-siyasi sabitlik yüksək qiymətləndirilir, demokratik islahatlar güclü iqtisadi inkişafla müşayiət edilir. Deyilənlərin fonunda görürük ki, bu gün Azərbaycan Ordusu 50-ən güclü ordu sırasındadır və Azərbaycanın müdafiə xərcləri Ermenistanın dövlət bütçəsinə bərabərdir. Azərbaycan dünyasının 34 ölkəsi ilə hərbi əlaqələrin normativ-hüquqi bazasını təşkil edən saziş və memorandumlar imzalayıb. Türkiyə, ABŞ, Almaniya, Böyük Britaniya, İtaliya, Pakistan, Çin, Rusiya, Ukrayna, Belarus, Moldova, Polşa, Ruminiya, Bolqarıstan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Latviya, Litva, Estoniya, Gürüstən, Özbəkistan, Tacikistan, İordaniya, Bəhreyn, Fransa, Çexiya, Sloveniya, Serbiya, Koreya Respublikası və s. ilə ikitərəfli əsasda hərbi

2003-2018-ci illər - inkişaf tariximizin qızıl dövrü: Xarizmatik Liderin xalqa xidmət təntənəsi

əməkdaşlıq heyata keçirilir. Hədəf isə işğal altında olan torpaqların tamamilə azad olunmasıdır.

Sırr deyil ki, hər bir ölkənin uğurlu daxili siyaseti onun müükəmməl xarici siyaseti ilə də tandem təşkil edir. Mehə ötən 15 il ərzində Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə praqmatik xarici siyaset kursu da həyata keçirilir. Əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş balanslaşdırılmış xarici siyaset strategiyasını bu gün Prezident İlham Əliyevin uğurla davam etdirməsi nəticəsində Azərbaycan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqışəsinin həlli istiqamətində Ermenistanı bütün mövqelər üzrə sixişdirməyi bacarıb, BMT, Avropa Şurası, ATƏT, İslam Əməkdaşlığı Təşkilatının inzibati binasında Binəqədi rayon təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xalqımızın mütləq əksəriyyətinin səsverməsi nəticəsində Azərbaycan Prezidenti seçməsinin 15 illiyinə həsr olunmuş "15 ilin zəfər salnaməsi" adlı tədbir keçirilib. Tədbirdən sonra, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rayon təşkilatının inzibati binası öündə ucaldılmış abidəsi ziyarət olunub və gül dəstələri düzüllüb.

Daha sonra Prezident İlham Əliyevin son 15 illik fealiyyətinə həsr olunmuş videoçarxın təqdimati olub.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədri Ramiz Göyüşov bildirib ki, bu gün dövlətimiz və xalqımız üçün mü hüüm tarixi, siyasi bir hadisənin il-dönümüdür: "1993-cü ildə xalqımızın tekidi ilə hakimiyətə qayıdan Ulu Öndər Heydər Əliyevin cəsərəti, qətiyyəti sayəsində dövlətimiz mü hüüm dırçelis dövrünə qədəm qoydu. Ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyəti inkişaf etməyə başladı, sabitlik bərqrər olundu, ilk konstitusiyamız qəbul edildi. Dahi Şəxsiyyət Heydər Əliyevin hakimiyət illəri ölkəmizdə mü hüüm islahatların başlandığı illəri oldu". R. Göyüşov çıxışının davamında 2003-cü ildə keçirilən prezident seçimlərindən dənizşaraq, qeyd etdi ki, o zaman Ulu Öndər Heydər Əliyev prezidentliyə namizədiyini Cənab İl-

ti, NATO və başqa beynəlxalq təşkilatlar ərazi bütövlüyüümüzü tanıyan sənəd qəbul edib, Ermenistani bir daha işğalçı kimi təsdiqləyiblər, Xocalı soyqırımından dünyada tanıdılması məqsədilə başlanan "Xocalıya ədalət" aksiyası çərçivəsində Xocalı faciesini soyqırımı kimi Pakistan və Sudan dövlət səviyyəsində, Meksika, Kolumbiya, Çexiya, Bosniya və Herseqovina, Cibuti, Peru, Honduras, Panama, İordaniya, Ruminiya və Şotlandiya parlament səviyyəsində tanıyrı. ABŞ-in 22 ştatı Xocalını qətləm kimi tanıyan sənəd qəbul edib, Azərbaycan dünyasının 155 ölkəsinin destəyini alaraq, BMT Təhlükəsizlik Şurasına sədrlik edib, Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sisteminə unikal töhfələr verən ikitəref-

li və üçtərefli əməkdaşlıq formatlarını yaradıb, Azərbaycan Avropa Şurası, Avropa İttifaqı məkanında, o cümlədən, YUNESKO səviyyəsində nümayiş etdirdiyi üstün mövqə ilə ölkəmiz böyük Avropa evində xüsusi yer tutub, Çin, Cənubi Koreya, Yaponiya, Singapur, Malayziya kimi inkişaf etmiş Asiya ölkələri, həmçinin, Latin Amerikası və Afrika ölkələri ilə əməkdaşlıq əlaqələri genişləndirilib. Xəzər-Qara deniz-Aralıq dənizi hövzələrini birləşdirəcək TAP, TANAP, Cənub Qaz Dəhlizi artıq reallığa çevrilib, Qərblə Şərqi arasında fasilesiz neqliyyat əlaqələrinin qurulması üçün Şimal-Cənub, Şərqi-Qərb, eləcə də, Avrasiya geostateji məkanının önemli layihəsi olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yo-

lu ilə ən etibarlı nəqliyyat dəhlizi formalaşdırılıb, regionun ən böyük dəniz ticarəti limanı yaradılıb. Nəticə etibarilə Azərbaycan hazırda Şərqi üçün də, Qərbi üçün də cəlbədici və əhəmiyyətli ölkə olmaq statusu qazanıb.

Göründüyü kimi, son 15 il ərzində Azərbaycanda hüquqi-demokratik siyasi sistemin və vətəndaş cəmiyyətinin, müükəmməl siyasi idarəciliyin formalaşması, təhlükəsizliyin və ictimai-siyasi sabitliyin təmin olunması, sosial-iqtisadi inkişafın təmin edilməsi, milli-mənəvi, multikultural və tolerantlıq dəyərləri əsasında ictimai həmrəyliyin yaradılması, xalqımızın vahid amal, ən əsası azərbaycanlıq ideologiyası ətrafında sıx birləşməsi inkişaf tendensiyasının ayrılmaz tərkib hissəsi olub. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin istenilən məsələyə yaradıcı münasibət bəsləməsi, yeni müstəvidən yanaşması, siyasi-ictimai və geosiyasi reallıqları, iqtisadi-hərbi prosesləri, ideoloji-ətnik problemləri mövcud siyasi kursun işığında yenidən dəyərləndiriləcək. Onun yəni mərhələdə Azərbaycanın və cəmiyyətimizin müasirəşdirilməsinin baş memarı və novator dövlət xadimi kimi qüdretli LİDER olmasına isbatlayır. Elə bù səbəbdəndir ki, xalq bütün meqamlarda LİDERİN dəstəkləyir, onun atdığı addımlara və verdiyi qərarlarla inam və etibarını nümayiş etdirir...

**Bəhruz Quliyev,
"Səs" Media Grupunun
rəhbəri, fəlsəfə üzrə
fəlsəfə doktoru**

"15 ilin zəfər salnaməsi"

Bu mövzuda YAP Binəqədi rayon təşkilatında tədbir keçirilib

liyəti dövründə xalqa verdiyi vədləri, bütönlükə yerinə yetirib. Azərbaycanın siyasi və iqtisadi imkanları genişləndirilib, ölkəmizin beynəlxalq arenadakı mövqeləri möhkəmləndirilib.

Millet vəkili Kamaləddin Qafarov çıxış edərək bildirib ki, Prezident İlham Əliyev ölkəmizə 15 illik rəhbərliyi dövründə "Mən hər bir azərbaycanının Prezidenti olacağam" fikrini bütün əməli fealiyyəti

ilə sübut edib: "Bu gün ötən 15 ilə hazırlı mövcud vəzifəsi, ictimai-siyasi, digər sahələrdəki sabitliyi, uğurları müqayisə etsək, görərik ki, həqiqətən son 15 il Azərbaycanda zəfər salnaməsi yazılıb. Əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan siyaset uğurla davam etdirilib, bu siyasetin hədəflərinə nail olunub".

Binəqədi rayon icra hakimiyəti başçısının müavini Vüsan Isma-

ylov çıxışında qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyev dövlət strukturlarının fealiyyətinin təkmilləşdirilməsi və şəffaflığın artırılması, vətəndaşlarla yüksək səviyyəli xidmətlərin göstərilməsi üçün aparılan islahatlar çərçivəsində innovativ addım ataraq, Prezident yanında Vətəndaşlar Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyini yaradı.

Tədbirdən sonra Yeni Azərbaycan Partiyası sıralarına yeni üzv qəbul edilən bir qrup gəncə yeni partiya üzvlük vəsiqələri təqdim edilib. Rayon təşkilatının ictimai-siyasi heyatında fəal iştirak edən bir sıra şəxslər Fəxri Fərmanla təltif edilib.

Bakı şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin müdir müavini, YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədr müavini Hüseyin Əsgərov çıxış edərək, təltif olunmasını bütün təhsil ictimaiyyətinə göstərilən diqqət və qayğı olduğunu qeyd edərək və öz təşəkkürünü bildirib.

ZÜMRÜD BAYRMOVA

Professor Nərgiz Paşayeva Oksford Universitetinin Kanslerinin Xeyriyyəciler Komitəsinin daimi üzvlüyünə qəbul edildi

Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondunun adı Oksfordun şərəf tarixinə - Klarendon Arkasına həkk olundu

Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının rektoru, AMEA-nın vitse-prezidenti, Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi adına Elmi mərkəzinin (www.orinst.ox.ac.uk/nizami-ganjavi-programme-study-languages-and-cultures-azerbaijan-and-caucasus) Azərbaycan tərəfdən rəhbəri, Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondunun (www.bfsac.org.uk) Qəyyumlar Şurasının sədri akademik Nərgiz Paşayeva Oksford Universitetinin Kansleri Lord Patten Barnesin rəhbərlik etdiyi Xeyriyyəciler Komitəsinin üzvlüyünə təntənəli sürətə qəbul edilib.

AZERTAC xəber verir ki, Oksford Universitetinin Kanseri Lord Patten Barnesin dəvət məktubu ilə oktyabrın 11-də professor Nərgiz Paşayeva Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinin 28-ci illik xüsusi mərasimində həmin şərəfli titulu qəbul etmek üçün iştirak edib. Bunuńla yanaşı, diqqətləri çəkən və Oksford Universiteti tarixine yazılan bir qərarın sərenzial icrası da baş tutdu. Belə ki, Oksford Universiteti rəhbərliyinin və Elmi Şurasının qərarı ilə Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondunun adı Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinin daimi üzvü kimi dünya şöhrətli alımlar, ictimai xadimlər və nüfuzlu təşkilatlar yanaşı, XVII əsrə aid Klarendon binasının Arkasında (www.oxfordhistory.org.uk/broad/buildings/south/clarendon.html) Xatire Lövhəsinə həkk olundu.

Oksford Universitetinin dəyər verdiyi tərəfdəşlərini daimi tanıtırmaq ənənəsi var. Bu tarixi ənənəyə əsasən, XIV əsrdən başlayaraq universitetin birinci dərəcəli binası, onun qəlbini sayılan tarixi əhəmiyyətli məşhur Bodleyn Kitabxanasının (www.bodleian.ox.ac.uk) girişində yerləşən Klarendon Arkasında (www.oxfordhistory.org.uk/broad/buildings/south/clarendon.html) universitetin ən alicənab xeyriyyəcilerinin və dünyada tanınmış insanların adları həkk edildi. Bu tarixi bina 1711-1715-ci illerde Nicholas Hawksmoor tərəfindən tikilib. Bina ilk vaxtlar Oksford Universitetinin Mətbuat evi üçün nəzərdə tutulmuşdu. İndi burada Bodleyn kitabxanasının bir hissəsi yerləşir. Klarendon binasının adı İngiltərədə qeyde alınmış tarixi binaların siyahısında ilk sıraladır. Binanın bir hissəsi Lord Klarendon tərəfindən maliyyələşdirildiyi üçün onun şərəfinə adlandırılıb. İndiyədək Klarendon Arkasında Universitetin ən görkəmli xeyriyyəcilerinin adları həkk edilib. Burada Oksford və dünya tarixində ən tanınmış şəxslərin - Ser Tomas Bodley, Ülyahəzret Kraliça I Elizabeth, John Radcliff, William Camden, I Kral Charles, Elias Ashmole, I Kral George, George Aldrich, Joseph Boden, Anne Kennicott, Ser Robert Taylor, John Hall, Charlotte Sutherland, John Ruskin, Rebecca Flower Squire, Christopher Welch, Henry Wilde, The Rhodes Trust, The Rockefeller Fondu, Sir Arthur John Evans, The Ford Fondu, The Bernard Sunley Xeyriyyə Fondu, Institute of Transport, Action Research, Cancer Research Campaign, Fereydoun Soudavar, British Petroleum kimi şirkətlərin adları qeyd olunub. Müasir dövredə

Oksford Universitetinin Kansleri Lord Patten Barnes və prof.N.Paşayeva (11.10.2018)

olan Weston Ailesi, Professor Richard Diebold Jr., Ser Ronald Cohen, Leonard Blavatnik kimi məşhurlar da daxil olmaqla 230 nəfər görkəmli alım, ictimai xadim və nüfuzlu təşkilatların adları xatire lövhəsinə əbədi olaraq yazılıb. 2018-ci il oktyabrın 11-dən etibarən Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondunun adı da dünyada tanınmış məşhurlar yanaşı, Oksford Universitetinin Klarendon Arkasına həkk edildi.

Qürurla qeyd olunmalıdır ki, Oksford Universitetində xüsusi xidmətləri olan şəxslər arasında ilk dəfə azərbaycanlı alım, Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi adına Elmi mərkəzinin (www.orinst.ox.ac.uk/nizami-ganjavi-programme-study-languages-and-cultures-azerbaijan-and-caucasus) yaranmasının təşəbbüsü və rəhbəri, Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondunun Qəyyumlar Şurasının sədri, professor Nərgiz Paşayeva Oksford Universitetinin Kanslerinin Xeyriyyəciler Komitəsində rəsmen daimi təmsil olundu. Beləliklə, həmyerlimiz professor Nərgiz Paşayeva son reytinge görə dünyanın birinci ali məktəbi sayılan Oksford Universitetinin tarixində xüsusi xidmətləri olan alımlardan, ictimai xadimlərdən və nüfuzlu təşkilatlardan ibarət Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinə üzvlüyə qəbul edilən və universitetin xüsusi mantiya və qızılı ipli baş geyim dəstisi ilə təltif edilən ilk azərbaycanlı oldu. Universitet tarixində xüsusi xidmətləri olan alımların bu şərəf professor Nərgiz Paşayevanın əməyinə və onun təşəbbüsü ilə Oksford Universitetində yaradılmış Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin fəaliyyətinə verilən dəyərli qiymətin göstəricisidir. Protokola və ənənəyə uyğun olaraq Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinin üzvlüyünə qəbul edilən şəxslər Komitənin digər üzvlərindən qızılı sapla bəzədilmiş xüsusi geyimi ilə seçilirlər. Bununla da həmin üzvlərin Oksfordun akade-

mik sahələrinə uzunmüddətli və çoxsahəli töhfə vermələri Oksford Universiteti tərəfindən böyük ehtiramla qəbul və qeyd olunur.

Xeyriyyəciler Komitəsinin ənənəvi illik toplantı Oksford Universitetinin ən görkəmli və sadiq dostlarını bir araya getirir. Tədbirdə komitəyə yeni üzvlərin qəbul edilməsi və bir sıra mühüm elmi-tədqiqat işlərinin təqdimati keçirilir. Həmin gün en nüfuzlu alımların, xeyriyyəcilerin ve təşkilatların adları əvvəl bildirdiyimiz kimi, başqalarından seçilərək xatire lövhəsində həkk edilir. Həmcinin aktual məsələlərlə əlaqədar tanınmış alımların təqdimatları dinlenilir, universitet rəhbərliyi ilə müzakirələr aparılır. Rəsmi mərasimdən sonra universitetin yeni tədqiqat mərcəzlərinin bir hissəsinə baxış da keçirilir.

Ənənəyə uyğun olaraq bu il tarixi Divinity School (İlahiyyat Faküləti) binasında xüsusi mərasim keçirilib. Dünya miqyaslı alım və ziyanlılar yanaşı, professor Nərgiz Paşayevaya Oksford Universitetinin tarixində xidməti olan alım kimi mantiya və qızılı ipli baş geyim dəsti təqdim edilib. Sonra Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinin üzvləri və digər mərasim iştirakçıları Oksford Universitetinin Kansleri Lord Patten Barnesə görüşüb, xatire şəkilləri çəkdirilərlər.

Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinin 28-ci illik toplantı hefti XVI əsrə Britaniya parlamentinin toplaşduğu məşhur Konvokeyşn binasında (Convocation House) keçirilib. Tədbirdən əvvəlində komitəyə yeni üzvlərin qəbul edilməsi mərasimi baş tutub. Oksford Universitetinin ənənələrinə uyğun olaraq, komitənin yeni və mövcud üzvləri prosedura uyğun sıra ilə Vren Qapısı (Wren Door) və Kansler Komitəsindən keçərək İlahiyyat fakültəsindən Convocation binasına təntənəli surətdə daxil olublar. Sıranın başında mərasimin marşalı, mərasimin aparıcısı Kansler Lord Patten Barnesin, daha sonra baş prok-

tor, kiçik proktor, vitse-kansler, iclas iştirakçısı, proktorların katibi, ardına mövcud Komitə üzvləri: Dr Chung Hon Dak, Mr Peter Levine, Dr Kotaro On, Sir Howard Stringer, Dr Robert Easton, professor Raymond Dwek, Lady Marina Marks, Dame Theresa Sackler, Mr Bernard Taylor, professor Chas Bountra qədim mərasim zalına daxil olublar.

Mərasimin ardıcılığına görə Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinin mövcud üzvlərinin ardına professor Nərgiz Paşayeva ilə yanaşı, digər yeni üzvlər təltif olunma və yüksək Kürsü zalına daxil olublar. Onların arasında Əlahəzər Sultan Nazrin Muizuddin Şah, Sir Peter Luff, Sir Martin Smith və Ledi Smith var. Qeyd edək ki, bu il yalnız üç adın təqdim olunan siyahıdan Klarendon Arkasında əbədi olaraq yazılıması Oksford Universitetinin Ali Şurası tərəfindən təsdiq edilib, bunlardan biri də professor Nərgiz Paşayevanın Qəyyumlar Şurasına sədrlik etdiyi Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondudur.

Universitetin ali yığıncağının təntənəli proseduru zamanı mərasimin protokoluna uyğun olaraq ictimai orator yüksək tribunadan qeyd edib ki, Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsində Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondu professor Nərgiz Paşayevə tərəfindən təmsil olunur. Xüsusi orator aşağıdakı sözləri ali yığıncağa bəyan edərək deyib: "Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondu dəstəyi ilə Azərbaycanın, Qafqazın və Orta Asiyənin tarixi, dilləri və mədəniyyətlərinin öyrənilməsi üçün Oksforda Mərkəz açıldı.

Fondun dəstəyi sayesində üç fəlsəfə doktoru (DPhil) təqaüdünün ayrılması imkanı yaranacaq, eləcə də tədqiqatçı alımlar, müxtəlif tədbirlərin proqramlarına, həmcinin idarəetmə məsələlərinə dəstək veriləcək. Fond, həmcinin Orta Şərq və İsləm Kolleksiyaları üzrə kitabxanaçı vəzifəsi və Oksford Univer-

Professor Nərgiz Paşayeva Oksford Universitetinin Kanslerinin Xeyriyyəciler Komitəsinin daimi üzvlüyünə qəbul edildi

Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondunun adı Oksfordun şərəf tarixinə - Klarendon Arkasına həkk olundu

sitetinin Türk Dilleri Bölmesində Azərbaycanın rəsmi dili olan Azərbaycan dili ile tanış olmaq və dili öyrənmək istəyən tələbələr üçün təlimatçı vəzifəsinin yaradılmasına dəstək verib.

Britaniya Fondunun dəstəyi Bodleyn kitabxanasına tələbə və tədqiqatçılar üçün oxu otağı açılması ilə yanaşı, bölgənin nadir və əhəmiyyətli materialları ilə öz kitab fondlarını artırmağa imkan verəcək. 12-ci əsrin şairi Nizamının adını daşıyan Mərkəzin yaradılması 2013-cü ilde başlamış Nizami Gəncəvi Proqramının 5 illik uğurlu tədqiqat fəaliyyətinin nəticəsidir.

Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondu Azərbaycana və geniş Qafqaz regionuna aid təhsil və mədəni layihələri dəstekləmək üçün yaradılıb. Fondu Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsində Fondun Qeyyimlər Şurasının sədri professor Nərgiz Paşayeva təmsil edir. Nizami Gəncəvi Mərkəzinin yaradılmasının təşəbbüskarı olan professor Nərgiz Paşayeva MDU-nun Bakı filialının rektoru və MDU-nun fəxri professorudur.

Bundan sonra Oksford Universitetinin Kansleri Lord Patten Barnes böyük toplantıya professor Nərgiz Paşayevanın universitetin yaxın dostu və mötəbər akademik tərefdaş kimi tanındığını bildirib və Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinə daimi üzv kimi qəbul edildiyini bəyan edib: "Siz indi mənə universitetin mötəbər dostu və tərefdaşı kimi təqdim edildiniz. Sizi Fəxri üzv kimi Xeyriyyəciler Komitəmə qəbul edirəm və Sizin bu alicənablığınızı sevincə qəbul edərək Klarendon Arkasının altındakı tablodə adınızın yazılımasını bəyan edirik". Bu sözləri 2018-ci ilin oktyabrın 11-də dönyanın birinci universitetinin ən yüksək tribunasından Oksford Universitetinin Kansleri Lord Patten Barnes deyib. Bundan sonra Lord Patten Barnes professor Nərgiz Paşayevaya bu sözleri təsdiq edən özünün imzaladığı ənənəvi qədim dilde yazılmış rəsmi sənədləri xüsusi bağlamalarda təqdim etdi.

Daha sonra Komitəye yeni üzv seçilən digər şəxslərin də təqdimati keçirilib. Qeyd edək ki, Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinin yeni üzvləri arasında dünya miqyasında tanınmış ictimai xadimlər və ziyalılar var. Yeni üzvlərdən Sultan Nazrin Muizzuddin Şah 2014-cü ildə Malayziya Sultanlığı Perak Sultanı və Malayziya Ali Qubernatorunun müavinidir. O, təhsilini Oksford Universitetində alıb, Harvard Universitetinin iqtisadiyyat fakültəsinin magistratura və doktoranturasını bitirib. Cənub-Şərqi və Şimal-Şərqi Asiyada iqtisadi və siyasi inkişafə dair bir çox elmi məqalələrin və kitabların müəllifidir. Malayziya Universitetinin Kansleri, Malayziya Universitetinin Elmi Şurasının sədri və Malayziyanın Müasir Dillər Assosiasiyanının rəhbəridir.

Bu il Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinin üzvlüyünə seçilən Sir Peter Luff isə 2015-ci ildən Böyük Britaniya Milli İrs Memorial Fondu və Miras Lotereya Fondunun sedridir. O, həmçinin Böyük Britaniyanın aviasiya sistemləri, milli təhlükəsizlik, rabitə və elektron sistemləri üzrə baş məsəhətçisidir. Sir Peter Luff 23 il müddətində Vorchesterden seçilmiş parlament üzvü kimi fəaliyyət göstərib.

O, həmçinin Britaniyanın avadanlıq və texnologiya üzrə müdafiə naziri olub. Britaniyanın ictimaiyyətə Əlaqələr İstututunun fəxri üzvüdür. Kral İncəsənet Cəmiyyətinin üzvü olan Sir Peter Luff 2014-cü ilde ictimai siyasi xidmətinə görə cəngavər tituluna layiq görürlüb. Bir daha qeyd edək ki, yalnız Əlaqərət Sultan Nazrin Muizzuddin Şah, Sir Peter Luff və professor Nərgiz Paşayevanın Qeyyimlər Şurasına sədrlik etdiyi Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondunun adları Klarendon Arkasında əbədi olaraq həkk edilib.

Komitənin yeni üzvləri sırasında Ser Martin və Lady Elise Smith ailəsi də var. Sir Martin Smith 1964-cü ilde Oksford Universitetində fizika sahəsində təhsil alıb, sonra sənaye ixtisası üzrə Kaliforniyada Stanford Universitetini bitirib. O, "Phoenix Securities" şirkətinin təsisçisi və baş tərefdaşı, Avropa İnvestisiya Bankının sədri, həmçinin səhiyyə xidmətləri göstərən "Worldwide Healthcare Trust" şirkətinin sədri və "Oxford Capital Partners" təşkilatının direktoru olub. O, həyat yoldaşı ilə birgə Oksford Universitetində "Smith School Enterprise and Environment" məktəbini yaradıb. Sir Martin Smith 2013-cü ilde sənət, təhsil və elm sahələrində xidmətlərinə görə Şöhrət rütbəsi alıb.

Beləliklə, yeni təsdiq edilmiş üzvlərin aradınca digər qəbul edilmiş üzvlər də zala daxil oldular. Onların arasında Mr Mohamed Amersi, Mrs Emma Marcegaglia, Mr Duncan Greenland və Mrs Barbara Greenland, Lord Livingston of Parkhead, Mr Bruns Grayson, Mr David Norwood və digərləri var idi.

Təntənəli mərasim başa çatdıqdan sonra illik toplantıının növbəti mərhəlesi - Klarendon Arkasında Xatire Lövhəsinin təqdimatı keçirildi. Bu mərasim Oksfordun məşhur tarixi əhəmiyyətli binalarından sayılan Klarendonda (www.oxfordhistory.org.uk/broad/buildings/south/clarendon.html) baş tutdu.

Mərasim təntənəli sürətdə eyni sıralamada məşhur tarixi Konvocation zalına, Kansler Komitəsindən İlahiyat fakültəsinin (Divinity School) (www.theology.ox.ac.uk) binası istiqamətində təntənəli yürüşlə başa çatıb. Fasilədən sonra illik toplantı "Oksfordun Dəyişen Dünyaya Münasibəti" mövzusunda sessiya ilə davam edib. Sessiyada açılış nitqi ilə çıxış edən Oksford Universitetinin kansleri Lord Patten Barnes komitə üzvlərini Universitetin gələcəyi ilə bağlı geniş müzakirələrdə iştirak etməyə, qlobal narahatlıq doğuran sahələrə dair fikirlərini bölüşməyə çağırıb. O, Oksfordun dönyanın ümumi rifikasiyənamə öyrətmə və maarifləndirmə kimi tarixi missiyasını davam etdirməyinə kömək edən hər bir kəsə minnətdarlığını ifade edib.

Kanslerin açılış nitqi və vitse-kanslerin müraciətindən sonra universitetin qarşısında duran ən vacib məsələlər haqqında müzakirələr aparılıb. Vitse-kansler professor Louise Richardson Oksforddakı yeniliklər haqqında məlumat verib. Yekunda Kansler və vitse-kansler iştirakçılarının suallarını cavablandırıblar.

İllik toplantı çərçivəsində Blavatnik İdarəcili Fakültəsi və Beecroft binasında müxtəlif mövzularda təqdimatlar keçirilib. "İpek Yolları" bestsellerinin müəllifi, professor Pe-

ter Frankopan "Gələcəyin tarixi" mövzusunda təqdimatla çıxış edib. O, keçmişə baxışların dəyişdiyi və bunun XXI əsrde vacibliyi haqda danışib.

"Tuberkulyoz və yaxud qeyri-tuberkulyoz: cavab axtarışında" mövzusunda çıxış edən professor Helen McShane vərəmin həlle fironlarının vaxtındə yaranması, ancaq indi daha çox yoxsulluq xəstəliyi kimi tanınması və yayılan bu patogeni aradan qaldırmağın yolları haqqında müzakirə açıb.

Toplantıda maraqla qarışılan təqdimatlardan biri də "Young Lives" araşdırma programının direktoru, professor Jo Boydenin "Qlobal məqsədlər dönyanın ən kasib uşaqlarına xidmət edirimi?" mövzusundakı araşdırması oldu. Bu program çərçivəsində 12 min uşaq arasında uzunmüddətli tədqiqat aparılıb. Nəticədə uşaqlar arasında yoxsulluq və gender berabərsizliyini aradan qaldırmaq, bütün uşaqların keyfiyyətli təhsilə təmin edilməsi namənə beynəlxalq səyələrin nailiyyətləri və uğursuzluqları təqdim olub.

"Beecroft binasının pərdə arxası" adlı təqdimatda isə professor Ian Shipsey və professor John Wheater Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinin üzvlərini Oksfordun innovativ Beecroft binasına özəl tura dəvət ediblər. Onlar Oksford Universitetinin fizika sahəsində qabaqcıl tədqiqatları ilə bağlı məlumat veriblər, kosmosdan başlayaraq, Yer küresinin iqlimi ilə əlaqədar vacib sualları cavablandırıblar. Qonaqlar, həmçinin Oksfordda dönyanın ən qiymətli əlyazmalarının neçə qorunduğuunu görmək üçün Weston Kitabxanasındaki Konservasiya Mərkəzinə baxış keçiriblər.

Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinin 28-ci illik mərasimi Oksford Universitetinin Rhodes House binasının Milner Holl zalında (<http://conference-oxford.com/venues/conference/rhodes-house>) Kanslerin qəbulu və təntənəli Qala şam yeməyi ilə yekunlaşdırıldı. Qala şam yeməyində universitetin Kansleri Lord Patten, vitse-kansler professor Luiz Riçardson, Oksford Universitetinin məşhur nüfuzlu alimləri, ali qonaqlar, dönyanın tanınmış ictimai xadimlər və ziyanlılar, eləcə də Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin Britaniya tərefindən rəhbəri professor Edmund Herziq və həmin Mərkəzin Azərbaycan tərefindən rəhbəri professor Nərgiz Paşayeva, Britaniya parlamentinin Lordlar Palarasının üzvü və Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondunun Qeyyimlər Şurasının üzvü Lord Malcolm Bryus, Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinin üzvləri iştirak ediblər.

Britaniya kimi qədim tarixi ənənəsi olan ölkədə və eləcə də qlobal elmi səviyyədə mühüm rol oynayan mötəbər elm ocağı kimi tanınan Oksford Universitetində 2013-cü ilədək, yəni Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzi yaranana qədər Qafqazın qədim tarixi və mədəniyyəti çox hallarda birtərəfli əsasən ermeni tarixi və bir qədər də gürcü tarixi baxımından öyrənilib. Hələ 1965-ci ildə Oksford Universitetinin Şərqsünaslıq fakültəsində ermeni elmi mərkəzi yaradılıb və bu gün kimi fəaliyyət göstərir. Təessüflər olsun ki, bunun müqabilində, yəni 2013-cü ilədək bir dövr ərzində bunula bağlı heç bir iş görilməyib. Halbuki, tarixi həqiqətləri elmi əsaslar və sübutlar üzərində qurub təqdim edən Britaniya cəmiyyətində əvvəlcə mehz fundamental elmi ocaqlarla müşterək professional elmi əlaqələr birinci dərəcəli əhəmiyyətə malikdir. Bu gün Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzi Azərbaycan kontekstini Ingilterənin və onun cəmiyyətinin qaydalarına uyğun olaraq layiqli səviyyədə Britaniyada təqdim və təmsil edir. Şübhəsiz ki, bu, ölkəmizin tek beynəlxalq akademik aləmdə deyil, ümumiyyətlə sivil və qabaqcıl dünyada imicinə və adına şərəf və dəyer gətirən və intellektual nəsillərin dünya elm məbədi sayılan Oksford Universitetindən bəhrelənməsinə imkanlar yaranan böyük hadisədir.

Xatırladaq ki, professor Nərgiz Paşayevanın təşəbbüsü və şəxsi səyi ilə yaradılmış Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan və Qafqazşunaslıq Elmi Mərkəzi 2013-cü ildən Oksford Universitetində fəaliyyətə başlayıb. Bu il mayın 23-də Elmi Mərkəzin universitetin tərkibində daimi mövcudluğu haqqında müqavilə imzalanıb. İmzalanma mərasimi Oksford Universitetinin protokoluna əsasən bu ali təhsil ocağının XVII əsrə yədə yaradılmış Klarendon Kollecində keçirilmişdir.

Elm və təhsil sahəsində əsrin kontraktı adlandırılın bu müqaviləni Oksford Universiteti tərefindən ali məktəbin vitse-kansleri, professor Luiz Riçardson və Azərbaycanı və Qafqazşunaslıq Elmi Mərkəzi Oksford Universitetində yüksək statuslu elmi-akademik Mərkəz olaraq, universitetin ayrılmaz bir hissəsi kimi daimi fəaliyyət göstərir. İmzalanmış müqavilənin bəndlərindən birində Oksford Universitetinin Şərqsünaslıq İstututun kitabxanasına dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin adının verilməsi də qeyd olunub.

Klarendon binasının Arkasında Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondunun adının həkk edilməsi bu möhtəşəm başlanğıcın uğurlu davamı kimi qiymətləndirilir. Böyük Britaniyanın görkəmlı elm, mədəniyyət və ictimaiyyət xadimlərinin iştiarəti ilə Oksford tarixində ən tanınmış adalarla birləşdə Azərbaycanı və Qafqazı öyrənən Britaniya Fondunun adının Oksford Universitetinin Klarendon Arkasına yazılıması və ilk dəfə azərbaycanlı alimin, professor Nərgiz Paşayevanın Oksford Universitetinin Kanslerin Xeyriyyəciler Komitəsinin üzvlüyünə qəbul edilməsi Azərbaycan üçün tarixi bir gün olaraq yaddaşlarda qalacaq. Bu böyük və şərəflü hadisə gələcəyə ümidi baxışları, yeni nəslin istedadlarını, yeni böyük imkanları, əlaqələri, ümumbaşarı dəyərlərin üstünlüyünü, təntənəsini daim təzahür edəcək. Belə ali lövhədə Azərbaycanın imzası oldu və geləcək nəsillərə qaldı. Eləcə də, qəlbində Azərbaycan sevgisi və milli ehtirası olan hər bir kəsin əsrlərlə qurur duyacağı bir tarixə çevrildi.

Son 15 ildə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Respublikası dövlət quruculuğunu bütün istiqamətlərində, o cümlədən xarici siyaset sahəsində ciddi uğurlara imza atıb. Azərbaycan Respublikası, sözün əsl mənasında, müstəqil xarici siyaset yürüdən ölkədir. Bu müstəqil siyasetin əsasını Azərbaycanın milli maraqları və ölkə vətəndaşlarının mənafeyinin qorunması təşkil edir.

Bu fikirləri AZERTAC-a açıqlamasında Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının xarici siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü müavini Hikmet Hacıyev deyib.

Hikmet Hacıyev bildirib ki, əsaslı ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş bu strategiya tarixi təcrübəni, geosiyasi reallıqları nəzərə alaraq, çoxistiqamətli və tərəzlaşdırılmış əsasda praqmatik və realist prinsiplərlə həyata keçirilir. Etiraf etmək lazımdır ki, dünya miqyasında heç də her bir dövlət müstəqil xarici siyaset yürütmək iqtidarında deyil. Azərbaycan xalqı daxili siyasetdə olduğu kimi, xarici siyaset sahəsində də dövlət başçısının yürütdüyü xətti tam şəkilde dəstəkləyir.

Prezident Administrasiyasının rəsmisi qeyd edib ki, Azərbaycan xarici siyaset sahəsində nailiyyətlərini Ermənistanın ölkəmizə qarşı davam edən hərbi təcavüzü, erməni lobbi dairələri və onların həvadalarının respublikamıza qarşı apardığı psixoloji müharibə və dezinformasiya kampaniyalarına baxmayaraq ezmələ davam etdirir. Məqsədönlü fəaliyyətin neticəsidir ki, bütün beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, suverenliyini, sərhədlərinin toxunulmazlığını və Ermənistan-Azərbaycan munaqışının məhz bu

prinsiplər əsasında həllini dəstəkləyir.

Mürekkeb geosiyasi regionda yerləşən Azərbaycan sabitlik adasıdır. Dövlətimizin başçısının qeyd etdiyi kimi, bu gün Azərbaycanda sabitlik və təhlükəsizlik tam şəkildə təmin olunub, ölkəmizdə daxili risk mənbələri mövcud deyil.

Çevik və prinsipial xarici siyaset vəsítəsi xaricdən olan hədə və təhdidlərin qarşısı alınır, ölkəmiz ətrafında xoşməramlı əməkdaşlıq mühitləti və daxili inkişaf üçün münbit zəmin yaradılır. Eyni zamanda, ölkəmizdən daxili inkişafı xarici siyasetimizin müstəqilliyini və strateji manevr qabiliyyətini təmin edir.

Gərgin və nizamsız beynəlxalq münasibətlər şəraitində ölkəmiz beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında xarici siyaset yürüdərək, heç bir dövlətin daxili işlərinə qarışır və özünün də daxili işlərinə qarışmağa heç bir dairəyə imkan vermir.

Hikmet Hacıyev vurgulayıb ki, Azərbaycan Respublikası beynəlxalq münasibətlərinin layiqli, etibarlı və məsuliyyətli üzvdür. Ölkəmizdən malik olduğu nüfuz və diplomatik resurslar yalnız yerləşdiyimiz

regionla mehdudlaşdırır, beynəlxalq xarakter daşıyır. İkitərəflə əməkdaşlığımızın coğrafiyası və məzmunu daim genişlənir, Azərbaycanın tərəfdəşlərinin sayı artır. Ölkəmiz müxtəlif əməkdaşlıq layihələri ilə region və onun hüdüdlerindən kənarda sülh, sabitlik və çıxəklənmənin sərhədlərinin genişləməsinə töhfə verir. Başqa sözə desək, Azərbaycan bu gün təhlükəsizliyin və sabitliyin ixracatçısıdır. Həmçinin Azərbaycan müasir dövrün hədə və təhdidlərinin qarşısının alınmasında beynəlxalq birliyin səylərini yaxından dəstəkləyir.

Bakı bu gün beynəlxalq münəsibətlərdə diplomatik paytaxt roldunda çıxış edir. Tamamilə fərqli fikir və baxışlara, hətta ziddiyətlərə malik ölkələr və təsisatların dialog məkanı olaraq Bakını seçmələri heç də təsadüfi deyil.

Azərbaycanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən üçtərəflə regional əməkdaşlıq formatı beynəlxalq seviyyədə diplomatik yenilik kimi qəbul olunaraq, ikitərəflə əlaqələrimizi tamamlayıb və yeni əməkdaşlıq imkanları yaradır.

Dənizlərə çıxışı olmayan Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin əzəmətli 15 illik fəaliyyətinin əsasında ölkəmiz beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında xarici siyaset yürüdərək, heç bir dövlətin daxili işlərinə qarışır və özünün də daxili işlərinə qarışmağa heç bir dairəyə imkan vermir.

Hikmet Hacıyev vurgulayıb ki, Azərbaycan Respublikası beynəlxalq münasibətlərinin layiqli, etibarlı və məsuliyyətli üzvdür. Ölkəmizdən malik olduğu nüfuz və diplomatik resurslar yalnız yerləşdiyimiz

regionla mehdudlaşdırır, beynəlxalq xarakter daşıyır. İkitərəflə əməkdaşlığımızın coğrafiyası və məzmunu daim genişlənir, Azərbaycanın tərəfdəşlərinin sayı artır. Ölkəmiz müxtəlif əməkdaşlıq layihələri ilə region və onun hüdüdlerindən kənarda sülh, sabitlik və çıxəklənmənin sərhədlərinin genişləməsinə töhfə verir. Başqa sözə desək, Azərbaycan bu gün təhlükəsizliyin və sabitliyin ixracatçısıdır. Həmçinin Azərbaycan müasir dövrün hədə və təhdidlərinin qarşısının alınmasında beynəlxalq birliyin səylərini yaxından dəstəkləyir.

Bakı bu gün beynəlxalq münəsibətlərdə diplomatik paytaxt roldunda çıxış edir. Tamamilə fərqli fikir və baxışlara, hətta ziddiyətlərə malik ölkələr və təsisatların dialog məkanı olaraq Bakını seçmələri heç də təsadüfi deyil.

Azərbaycanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən üçtərəflə regional əməkdaşlıq formatı beynəlxalq seviyyədə diplomatik yenilik kimi qəbul olunaraq, ikitərəflə əlaqələrimizi tamamlayıb və yeni əməkdaşlıq imkanları yaradır.

Dənizlərə çıxışı olmayan Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin əzəmətli 15 illik fəaliyyətinin əsasında ölkəmiz beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında xarici siyaset yürüdərək, heç bir dövlətin daxili işlərinə qarışır və özünün də daxili işlərinə qarışmağa heç bir dairəyə imkan vermir.

Azərbaycan üzv olduğu beynəlxalq təşkilatlarda seyrək mövqeyində deyil, təşəbbüskar roldunda çıxış edir və təşkilatların gündəliyinin formalasdırılmasında öz mühüm rolunu oynayır. Tamhüquqlu üzv olduğumuz beynəlxalq təşkilatlarla bərabər, Ərəb Dövlətləri Liqası, Afrika İttifaqı, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər təsisatlarla əməkdaşlıq əla-

qələri de inkişaf etdirilir.

Dövlətimizin başçısının qayğısı və diqqəti əsasında ötən müddət ərzində xarici siyaset fəaliyyətimizin telim-tədris və maddi-texniki bazası inkişaf etdirilir və möhkəmləndirilir. Səksənə yaxın ölkədə Azərbaycanın diplomatik nümayəndəlikləri mövcuddur. Bütün bu diplomatik nailiyyətləri Azərbaycan 15 illik qısa müddət ərzində eldə edib.

Prezident Administrasiyasının rəsmisi vurğulayıb ki, uğurlu xarici siyasetin arxasında Prezident İlham Əliyevin düşünülmüş, məntiqli və təmkinli siyaseti, gərgin iş qrafiki, coxsayılı və intensiv görüşləri, xarici səfərləri, mötəbər beynəlxalq tədbirlərdə coxsayılı çıxışları, qəbul etdiyi çəvik qərarları və verdiyi tapşırıq və təlimatları durur. Xarici siyaset fəaliyyəti, mahiyyət etibarilə, uzunmüddətli perspektivi əhatə edir.

Azərbaycanın Kimyəvi Silahların Qadağan olunması Təşkilati, Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliyin İcraiyyə Şurasında, 2017-2019-cu illər üzrə BMT-nin iqtisadi və Sosial Şurasında (ECOSOC) üzvlüyü, 2018-2022-ci illər üzrə UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrsin Qorunması üzrə Hökumətlərə Komitesinde təmsil olunması beynəlxalq ictimaiyyətin ölkəmizə davamlı etimad və dəstəyinin göstəricisidir. Həmçinin 2019-2022-ci illərdə Azərbaycan 120 dövlətin təmsil olunduğu Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi həyata keçirəcək.

Azərbaycan üzv olduğu beynəlxalq təşkilatlarda seyrək mövqeyində deyil, təşəbbüskar roldunda çıxış edir və təşkilatların gündəliyinin formalasdırılmasında öz mühüm rolunu oynayır. Tamhüquqlu üzv olduğumuz beynəlxalq təşkilatlarla bərabər, Ərəb Dövlətləri Liqası, Afrika İttifaqı, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər təsisatlarla əməkdaşlıq əla-

qələri de inkişaf etdirilir.

Heç də təsadüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü xarici siyaset "Intelligent Foreign Policy" (müdrik, zəkəli xarici siyaset) kimi qiymətləndirilir və xarakterizə olunur.

Akkan Suver: "Prezident İlham Əliyevin 15 illik fəaliyyətinin araşdırılması üçün Əli Həsənovun məqaləsindən dəyərli mənbə kimi istifadə olunacaq"

Prezident İlham Əliyevin dövlət başçısı kimi 15 illik fəaliyyəti ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi biri-birini tam şəkilde bağlayan mühüm siyasi hadisələrdir. AZERTAC xəber verir ki, bu fikri Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi, professor Əli Həsənovun "On beş illik prezidentlik dövrünün möhtəşəm zəfer salnamesi" sərlövhəli məqaləsini şəhər edən Türkiyənin Məmrəmə Qrupu Strateji və Sosial Araşdırımlar Vəqfinin sədri, professor Akkan Suver söyləyib.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin məqsədinin müştəqillik, inkişaf və tərəqqi olduğunu diqqətə çatdırın Akkan Suver qeyd edib ki, ümmükmilli lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu qətiyyətələ davam etdirən Prezident İlham Əliyev qısa zaman kəsiyində Cümhuriyyət hökumətinin qarşıya qoyduğu vəzifələrin yerinə yetirilməsi istiqamətində böyük nailiyyətlər qazanıb. Bu uğurların əsasında dərin zəka, yüksək intellekt, polad siyasi iradə, ən əsası isə hakimiyətə xalqın birliliyi dayanır. Bütün bu məqamlar barədə Əli Həsənovun məqaləsində etrafı bəhs olunur.

"On beş illik prezidentlik dövrünün möhtəşəm zəfer salnamesi" sərlövhəli məqalədə Azərbaycanın son 15 ildə qazandığı bütün uğurlar əsaslı şəkildə təhlil olunub. Bu elmi yanaşma Azərbaycanın uğurları ilə etrafı tənış olmayan şəxslərdə belə ölkənin həqiqətləri barədə eyni fikir formalaşdırır. "Əmənilikdə deyə bilərem ki, gələcəkdə bu məqalədən Prezident İlham Əliyevin 15 illik siyasi fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətlərinin araşdırılması üçün dəyərli mənbə kimi istifadə olunacaq", - deyə professor Akkan Suver fikirlərini tamamlayıb.

Ukrayna Analitik Mərkəzinin rəhbəri: "Son 15 ildə Azərbaycan iqtisadiyyatının artım tendensiyası heyranedicidir"

Son 15 ilde Azərbaycan iqtisadiyyatının artım tendensiyası heyranedicidir. Bu fikri AZERTAC-a açıqlamasında Ukrayna Analitik Mərkəzinin rəhbəri, iqtisadçı ekspert Aleksandr Oxrinenko

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi, professor Əli Həsənovun "On beş illik prezidentlik dövrünün möhtəşəm zəfer salnamesi" adlı məqaləsine münasibət bildirirən deyib.

Ekspert Azərbaycanda ötən illər ərzində qeyri-neft sektorunda əldə edilən uğurları xüsusi qeyd edib. O, Azərbaycan rəhbərliyinin enerji resurslarından ölkə iqtisadiyyatının inkişafı və respublikanın gələcəyi ilə bağlı strategiyanın hazırlanıb həyata keçirilməsində istifadə etdiyini diqqətə çatdırıb. Mərkəzin rəhbəri bildirib ki, Azərbaycan əsasən neft məhsulları ixrac etsə də, son dövrlər yeyinti, maşınqayırma məhsullarının ixracını da artırıb.

DSX: İrandan Azərbaycana narkotik vasitələrin keçirilməsi cəhdinin qarşısı alınıb

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) tərəfindən etibarlı sərhəd mühafizəsinin temin edilmesi, o cümlədən narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin ölkə ərazisinə qanunsuz getirilməsinin qarşısının alınması istiqamətində tədbirlər davam etdirilir. DSX-nin mətbuat mərkəzindən AZERTAC-a bildirilər ki, hadisə oktyabrın 11-de Xidmətin Sərhəd Qoşunlarının "Horadiz" sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisində baş verib. Həmin tarixdə saat 23:50 radələrində Beyləqan rayonunun 2-ci Şahsevən kəndindəki sərhəd zastavasının xidməti sahəsində dövlət sərhədini pozaraq İrandan Azərbaycana keçmek isteyən bir nefər naməlum şəxsin hərəkəti sərhəd naryadı tərəfindən aşkar edilib.

Sərhədçilərin "dayan" əmrinə təbe olmayan sərhəd pozucusu elindəki eşyani ataraq geriye - İran İsləm Respublikasına tərəfə qaçıb. Həmin əraziyə baxış zamanı bir ədəd sarı rəngli kisənin içərisində 10 kilogram 530 qram narkotik vasitə və 5010 ədəd psixotrop tərkibli dərman aşkarlanıb. Hadisə ilə əlaqədar zəruri eməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

İqtisadi islahatlar Azərbaycanın hərtərəfli inkişafını təmin etməkdədir

Milli Məclisin deputati, YAP Siyasi Şurasının üzvü Aydın Hüseynovun yap.org.az-a müsahibəsi

- **Aydın müəllim, 2018-ci ilin ötən 9 ayının sosial-iqtisadi vəziyyətini necə qiymətləndirəndiniz?**

- Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu və iqtisadi islahatlar nəticəsində ölkəmizdə iqtisadi və siyasi sabitlik möhkəmlənib, iqtisadi inkişaf dinamikası davam etməkdədir. Aparılan məqsədyönlü və mükəmməl siyasetin nəticəsində 2018-ci ilin ötən 9 ayı ərzində ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı davam edib, iqtisadi siyasetin prioritet istiqamətləri olan makroiqtisadi sabitliyin möhkəmləndirilməsi, qeyri-neft istehsalı və ixracının həcmi artması, regionların tarazlı inkişafı, əlverişli biznes və investisiya mühitinin formalasdırılması və digər sahələrdə əhəmiyyətli irəliləyişlərə nail olunub, əhalinin rifah halının da ha da yüksəldilməsi təmin edilib. Prezident İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin üçüncü rübüñün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında vurğuladığı kimi respublikamızda iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi ilə bağlı siyaset çox uğurludur, iqtisadiyyat hərtərəfli inkişaf edir.

Ötən 9 ayda ümumi daxili məhsul 0,8 faiz, qeyri-neft sektor 1, qeyri-neft sənayesi 10,8, kənd təsərrüfatı 4,3 faiz artıb. Bu, qlobal şokların hələ də davam etdiyi bir vaxtda yaxşı göstərici hesab oluna bilər. Qeyri-neft sektorunun ÜDM-də payı 60 faizə çatıb. Qeyri-neft sektorunun hesabına əldə edilən bu artım iqtisadiyyatın strukturunun təmmənada keyfiyyət dəyişikliklərinə məruz qaldığını şərtləndirir. Bu tendensiya onu göstərir ki, iqtisadiyyatda güclü dinamika və şaxələnmə siyasetinin məntiqi nəticəsi olaraq neft-dənəkənər sahələrin sıçrayışı və bu potensialın umumi inkişaf yönəldirilməsi bir sistem təşkil etməkdədir. Qeyri-neft sektorunun hesabına əldə edilən bu artım iqtisadiyyatın strukturunda keyfiyyət dəyişikliklərinin, şaxələndirmə siyasetinin mühüm göstəricisi sayla bilər. Qeyri-neft sektor iqtisadiyyatda dominant rol oynamalı, gələcək inkişafın əsas iqtisadi təməllərindən biri olacağını şərtləndirir.

2018-ci ildə Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzu da artıb, regionda enerji-nəqliyyat qoşaqlarının yaradılmasında rolü güclənib. Dövlət başçısının vurğuladığı kimi bu gün Azərbaycan müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarda çox böyük rol oynayır və böyük rəğbet qazanıb. Azərbaycanın dünya enerji siyasetində rolü artır, respublikamız çox önemli nəqliyyat mərkəziniçəvrilir.

- **Sosial sahədə hansı müsbət dəyişikliklərə nail olunub?**

- Həyata keçirilen islahatlar

sosial sahədə de özünün müsbət təsirlerini göstərib. Pensiyaçıların və digər sosial grupların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, maaşların davamlı artımı, tələbələrin təqaüdlerinin artırılması, təhsil, səhiyyə və medəniyyət işçilərinin yaxşılaşdırılması, məcburi köçkünlər üçün yeni qəsəbelərin salınması, əllillərin və şəhid ailələrinin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində işlər davam etdirilib. Ölkə iqtisadiyyatında iqtisadi göstəricilərlə yanaşı, həm də sosial sahədə müsbət artım meyilləri ilə müşahidə olunub. Cari ilin 9 ayında orta aylıq əmək haqqı həzirdə 541 manata çatıb. Əhalinin gəlirləri 9,5 faiz artıb, inflasiya 2,6 faiz təşkil edib. Bu isə əhalinin gəlirlərinin qiymət artımını 4 dəfə üstələdiyini göstərir. Beleliklə, hər il olduğu kimi, əhalinin gəlirləri inflasiyanı üstələyir və beleliklə bu, bilavasite insanların yaşayış seviyyəsinə müsbət təsir göstərir. Ölkəmizin strateji valyuta ehtiyatları 45 milyard dolları keçib. Ümumiyyətə, insanların da ha da yaxşı yaşaması və onların illik gəlirlərinin artmasına dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi hökumətin diqqət yetirdiyi əsas prioritətlərdən biridir. Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi respublikamızın maliyyə resurslarının və bütçə gəlirlərinin artması davam etdiricə, sosial sahəye ayrılan vəsaitlərin həcmi də artacaq, maaş və pensiyaların, təqaüdlerin qaldırılması siyaseti davam etdirilecek.

- **Həzirdə regionlarda həyata keçirilən layihələr iş yerlərinin yaradılmasında hansı rol oynamaqdadır?**

- Regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı yürüdülən siyaset cari ilin ötən 9 ayı ərzində ölkə iqtisadiyyatının şaxələnməsinə, qeyri-neft sektorunun inkişafına möhkəm zəmin yaradıb. 9 ayda 100 mindən çox yeni iş yeri açılıb ki, onlardan 86 mini daimi iş yeri. Ümumiyyətə, regionların inkişafı strategiyasının başlanmasından indiyədək 1 milyon 300 min-dən artıq iş yeri açılıb, onlardan təxminən 1 milyonu daimi iş yeri. Regionların inkişafı ilə bağlı strategiyanın davam etdirilməsi bölgələrdə işsizliyin seviyyəsinin azalmasına mühüm təsir göstərib.

Bu gün qarşıda duran ümde vəzifələrdən biri ixrac mehsullarının həm çeşidinin, həm də coğrafiyasının şaxələndirilməsidir. Bu məqsədə qeyri-neft mehsullarının ixracının stimullaşdırılması məqsədile və "Made in Azerbaijan" brendinin xarici bazarlarda təsviqi üçün müxtəlif tədbirlər görürlür. Beynəlxalq sərgi və ya yar-

Yeni müəssisələrdə yaradılmış iş yerlərinin sayıının artması işsizlik seviyyəsinin 1 faizə yaxın aşağı düşməsinə sebəb olub. Həzirdə ölkəmizdə işsizlik seviyyəsi 5 faiz təşkil edir ki, bu da dünya göstəricisində xeyli aşağıdır.

- **Biznes sektoru və ixracın artırılması sahəsində aparılan islahatları necə şərh edərdiniz?**

- Azərbaycanda biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, sahibkarlığı dövlət dəstəyi tədbirlerinin artırılması yürüdülən siyasetin əsas prioritətlərindənədir. Prezident İlham Əliyevin iqtisadi islahatlar paketi çərçivəsində sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı qəbul etdiyi qərarlar iqtisadiyyatın davamlı inkişafının təmin olunması baxımdan strateji xarakter daşıyır və sahibkarlığın inkişafı üçün yeni dövrün başlanmasına sebəb olub. Bu siyasetin nəticəsi olaraq sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamalar dayandırılıb, lisenziyalar və icazələrin sayı azaldılıb. Bütün bunlar iqtisadiyyatın artıq qeyri-neft əsasları üzərində inkişaf etdiriyini göstərir. Həmin siyasetin en mühüm uğurlarından biri ötən 9 ayda investisiya cəlbediciliyinin artmasıdır. Qeyd olunan müddət ərzində iqtisadiyyata 9 milyard dollar sərmaya qoyulub ki, onda 5,6 milyard dolları qeyri-neft sektorunun payına düşür. Sərmayeler qeyri-neft bölmələrinin hərtərəfli inkişafına və güclü iqtisadi potensialımızın artırmasına imkan verib. Həzirdə ölkə iqtisadiyyatının 70 faizə yaxın hissəsi qeyri-neft sektorunun payına düşür.

Yaxın 5 ildə bu rəqəmin daha da artırılması hədəf seçilib, eyni zamanda, qeyri-neft mehsullarının ixracının artırılması basilica məqsədlərdəndir. Həzirdə qeyri-neft iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi ve ixrac potensialının artırılması istiqamətində mühüm addımlar atılmaqda, perspektiv inkişafə dair elmi-iqtisadi ssenarilər hazırlanmaqdadır. Milli iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə Strateji Yol Xəritəsinin əsas prioritətləri kimi iqtisadiyyatın bütün sahələrində səmərəliliyi və rəqabətliliyin artırılması, ixracda rəqabətliliyin və birbaşa xarici investisiyaların yüksəldilmesi nəzərdə tutulur.

Bu gün qarşıda duran ümde vəzifələrdən biri ixrac mehsullarının həm çeşidinin, həm də coğrafiyasının şaxələndirilməsidir. Bu məqsədə qeyri-neft mehsullarının ixracının stimullaşdırılması məqsədile və "Made in Azerbaijan" brendinin xarici bazarlarda təsviqi üçün müxtəlif tədbirlər görürlür. Beynəlxalq sərgi və ya yar-

markalarda "Made in Azerbaijan" brendini uəurla təsviq edilir.

- **Dövlət başçısı Nazirlər Kabinetinin iclasında islahatların davam etdirilməsinə və gələcək inkişaf hədəflərinə də toxundu...**

- Prezident İlham Əliyevin müsavirədə iqtisadiyyatın yeni inkişaf hədəfləri ilə bağlı fikirləri konkret istiqamətlərin müəyyələşdirilməsi baxımdan çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Cənab Prezidentin program xarakterli çıxışı Azərbaycanın indiki iqtisadi inkişaf mənzərəsini və qarşıda duran yeni iqtisadi-siyasi, sosial tədbirlərin ssenarilərini, atılacaq addımların hədəflərini özündə eks etdirir. Bu istiqamətlər neftdən kənar sahələrin her birinin öz inkişaf planının həyata keçirilməsi ilə bağlıdır. İqtisadi siyasetə bağlı əsas hədəflər şaxələndirmə, qeyri-neft sektorunun inkişafı, aqrar sahədə əlavə tədbirlər, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, xarici investisiyaların cəlb edilmesi, süni engellərin aradan qaldırılması, inflasiyanın nezarətdə saxlanılması və daxili bazarın qorunması, inhisarlılıq qarşı mübarizə və digər prioritətlərdir.

Dövlət başçısı iqtisadiyyatda şəffaflığın və hesabatlılığının artırılması, biznes sektorunda ucot-mühasibatlıq sisteminin düzgün qurulması istiqamətində çox ciddi addımlar atılması, qarşidakı dövrdə bu istiqamətdə mühüm işlər görülməsi, dövlət investisiya layihələrinin icra olunması və digər mühüm tədbirlərin görülməsi üçün müvafiq qurumlar qarşısında konkret tapşırıqlar qoydu. Eyni zamanda, ölkəmizin sənaye potensialının artırılması, kənd təsərrüfatının bütün sahələrində, o cümlədən, bambiqçılıq, üzümçülük və s. sahələrin inkişaf potensialının artırılması, aqrar sahəyə dövlət dəstəyinin artırılması istiqamətində digər layihələrin həyata keçirilməsinin zəruriliyinə diqqət çəkdi. İnanıram ki, müvafiq qurumlar verilmiş tapşırıqları icrası üçün öz əməkdaşlığı təşkil etdirir.

- **Milli Məclis yaxın günlərdə 2019-cu il üzrə dövlət bütçəsinin və icmal bütçənin layihələrini müzakirəyə çıxaraçaq. Gələn ilin bütçə layihəsi barədə fikirlərinizi bilmək maraqlı olardı?**

- Gələn ilin bütçə layihəsi təmkinli, praqmatik ssenarilər üzrə hazırlanıb və əsas məzmunu iqtisadi inkişafın dayanıqlılığını təmin etmək, güclü sosial islahatların əhatəsini genişləndirmək, bununla da, insanların rifahının ən yüksək seviyyəyə çatdırılmasına töhfələndirilməsi, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özel sektora dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının gücləndirilməsi, sosial infrastrukturun tamamilə yenilənməsi kimi mühüm istiqamətlər müəyyənləşib. Nazirlər Kabinetinin iclasında müzakirə olunan məsələlər və dövlət başçısının müəyyən etdiyi yeni həddəflər onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hazırlığı uşaqlıqda, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özəl sektorla dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının gücləndirilməsi, sosial infrastrukturun tamamilə yenilənməsi kimi mühüm istiqamətlər müəyyənləşib. Nazirlər Kabinetinin iclasında müzakirə olunan məsələlər və dövlət başçısının müəyyən etdiyi yeni həddəflər onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hazırlığı uşaqlıqda, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özəl sektorla dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının gücləndirilməsi, sosial infrastrukturun tamamilə yenilənməsi kimi mühüm istiqamətlər müəyyənləşib. Nazirlər Kabinetinin iclasında müzakirə olunan məsələlər və dövlət başçısının müəyyən etdiyi yeni həddəflər onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hazırlığı uşaqlıqda, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özəl sektorla dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının gücləndirilməsi, sosial infrastrukturun tamamilə yenilənməsi kimi mühüm istiqamətlər müəyyənləşib. Nazirlər Kabinetinin iclasında müzakirə olunan məsələlər və dövlət başçısının müəyyən etdiyi yeni həddəflər onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hazırlığı uşaqlıqda, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özəl sektorla dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının gücləndirilməsi, sosial infrastrukturun tamamilə yenilənməsi kimi mühüm istiqamətlər müəyyənləşib. Nazirlər Kabinetinin iclasında müzakirə olunan məsələlər və dövlət başçısının müəyyən etdiyi yeni həddəflər onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hazırlığı uşaqlıqda, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özəl sektorla dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının gücləndirilməsi, sosial infrastrukturun tamamilə yenilənməsi kimi mühüm istiqamətlər müəyyənləşib. Nazirlər Kabinetinin iclasında müzakirə olunan məsələlər və dövlət başçısının müəyyən etdiyi yeni həddəflər onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hazırlığı uşaqlıqda, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özəl sektorla dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının gücləndirilməsi, sosial infrastrukturun tamamilə yenilənməsi kimi mühüm istiqamətlər müəyyənləşib. Nazirlər Kabinetinin iclasında müzakirə olunan məsələlər və dövlət başçısının müəyyən etdiyi yeni həddəflər onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hazırlığı uşaqlıqda, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özəl sektorla dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının gücləndirilməsi, sosial infrastrukturun tamamilə yenilənməsi kimi mühüm istiqamətlər müəyyənləşib. Nazirlər Kabinetinin iclasında müzakirə olunan məsələlər və dövlət başçısının müəyyən etdiyi yeni həddəflər onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hazırlığı uşaqlıqda, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özəl sektorla dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının gücləndirilməsi, sosial infrastrukturun tamamilə yenilənməsi kimi mühüm istiqamətlər müəyyənləşib. Nazirlər Kabinetinin iclasında müzakirə olunan məsələlər və dövlət başçısının müəyyən etdiyi yeni həddəflər onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hazırlığı uşaqlıqda, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özəl sektorla dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının gücləndirilməsi, sosial infrastrukturun tamamilə yenilənməsi kimi mühüm istiqamətlər müəyyənləşib. Nazirlər Kabinetinin iclasında müzakirə olunan məsələlər və dövlət başçısının müəyyən etdiyi yeni həddəflər onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hazırlığı uşaqlıqda, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özəl sektorla dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının gücləndirilməsi, sosial infrastrukturun tamamilə yenilənməsi kimi mühüm istiqamətlər müəyyənləşib. Nazirlər Kabinetinin iclasında müzakirə olunan məsələlər və dövlət başçısının müəyyən etdiyi yeni həddəflər onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hazırlığı uşaqlıqda, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özəl sektorla dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının gücləndirilməsi, sosial infrastrukturun tamamilə yenilənməsi kimi mühüm istiqamətlər müəyyənləşib. Nazirlər Kabinetinin iclasında müzakirə olunan məsələlər və dövlət başçısının müəyyən etdiyi yeni həddəflər onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hazırlığı uşaqlıqda, qeyri-neft sektorunun çoxşaxəli inkişafının təmin olunması, özəl sektorla dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, milli sahibkarlığın ixrac potensialının güclə

Bütün dövrlərdə və za-manlıarda dağıdıcı müxalif ünsürlər xarici maraq-lı dairələrlə eyni mövqedən çı-xış ediblər. Sifariş və göstəriş-lərə uyğun hərəkət edən müxaliflər bununla da əldə edilən uğurlara gölgə salmağa, mövcud ictimai-siyasi sabitliyi poz-maşa çalışıblar. Onların ən çox istifadə etdikləri metod isə mi-tinqlər olub.

Bu, həmin partiyalar və şəxslərdir ki, siyasi fəaliyyətləri dövründə ancaq ölkədə qarşıdurmalar yaratmağa və iğtişaşlar törətməyə çalışıblar. AXCP və Müsavat ideya müəllifliyi ilə müxalifət partiyaları 1998-ci ilin sentyabrında - prezident seçkili ərefəsində Bakının merkezində törətdiyi iğtişaşlar nəticəsində, şəhərə milyonlara manat zərər vuruldu. 2000-ci ilin noyabrında dağıdıcı müxalif ünsürləri Şəki şəhərində iğtişaşlar törətdilər. 2003-cü ilin 15 oktyabr prezident seçkili ərefəsində Bakıda törətdiyi iğtişaşlar heyətini keçirməye cəhdler göstərdilər. Azərbaycan cəmiyyəti "rəngli inqilab" deyimi ilə həmin il tanış oldu. Həmin gün müxalifət xarici dəstəye söykənərək, dövlət çevrilişi etmek isteyirdi, lakin cəhdler baş tutmadı. Söz yox ki, müxalifəti hərəkətə gətirən və qarşıdurmalar törətməyə təhrik edən xarici amildir. Daha doğrusu, xarici maraqlı dairənin ayırdığı çırkı pullardır. 2003-cü il prezident seçkili ərefəsi Türkiyənin "Sabah", "Hürriyət" və digər qəzetləri ABŞ-dakı erməni lobbisinin Azərbaycanda prezident seçkili ərefəsində iştirak edən "Bizim Azərbaycan" blokunu dəstəklədiyi və onlara 21 milyon dollar ianə verildiyi barədə məqalə dərc etmişdir. Bu da yayılan xəbərlər arasında idi. Məqalə müəllifləri faktlara və əldə etdikləri sənədlərə istinadən qeyd edirdilər ki, bu pullar "Bizim Azərbaycan" blok vasitəsi ilə ölkədə sabitlik pozulmalı, qarşıdurmalar yolu ilə vətəndaş qarşıdurması yaradılmalı idi. Dağıdıcı müxalifət aldığı maliyyə vəsaiti hesabına oktyabrın 15-16-da müxtəlif dağıdıcı şüarlarla küçələre çı-xaraq 50 mağazanı daşa basdı, 30-a yaxın avtomobili zədələdi, bir neçə ob-yektiň şüşələrinə sindirdi, insanlara hü-cum edib, onlara xəsaretlər yetirdi. İsa Qəmərərin, Əli Kərimlinin, İqbal Ağazadənin, Sərdar Cəlaloğlunun, Arif Hacılinin, Pənah Hüseynin və digərlərinin rəhbərlik etdikləri mitinqçilər "Azadıq" meydənına yürüş edərkən qarşılara çı-xan hər şeyi dağıtmaşa çalışıblar. Mitinqçilər Rabitə Nazirliyinin qapı-pencələrinin şüşələrini sindirdib, otaqları dağıtdılar. Azığınlaşmış ünsürlər polis masını yandırdı. Hətta yolu keçən maşınların şüşələrini sindirdir,

15-16 oktyab hadisələri-tarixə yeni baxış

sürçüləri döyür və sərnişinləri təhqir edirdilər. Nəhayət, asayışı qorumaq birbaşa vəzifə borcu olan polis əməkdaşları terrorçulara xas mövqə sərgileyən azığınlaşmış mitinqçiləri durdura bildilər. Qısa zamanda pozucu aksiya iştirakçıları zərərsizləşdirildi. Sonradan məlum oldu ki, mitinqçilər dağıtmaq, qırmaq, xəsərat yetirmək və bu kimi əməllərə əvvəlcədən hazırlaşmışlar. Çünkü onlar ciblərində daş, əllərində armatur, pencəklorının altında kəsici alətlər getirmişdilər.

Müxalifət pula boyun-əyib, iğtişaşlar törətməyə çalışır

Maraqlı məqam ondan ibarətdir ki, həmin erməni lobbisi sonrakı mərhələdə Azərbaycanda ictimai-siyasi sabitliyi pozmaq üçün radikal müxalifətə 40 milyon dollar ianə verib. Məhz bu maliyyə yardımının nəticəsi olaraq, dağıdıcı müxalifət 2005-ci il parlament seçkili zamanı da növbəti dəfə məkrili planlar işleyib, onu həyata keçirməye cəhdler göstərdi. Ancaq plan baş tutmadı. Kiyevdə oturub inqilabı idare edənlərdən olan Aleksey Qriqoriyevsənədən Milli Demokratiya İnstitutunun rəhbəri adı altında Bakıya gələndə, az sonra ictimai rəyde nifret hədəfinə olduğunu dərk etdiyindən, ölkəni tərk etdi. Müxalifət sonrakı mərhələlərdə əvvəlki pozucu planlarını təkrarlamaya cəhdler göstərdi. Buna misal kimi Müsavat başşanının müavini Tofiq Yaqublu və "REAL" partiyasının sədri İ.Məmmədovun rəhbərliyi ilə ismayilliha pozucu aktıların töredilməsinə cəhdler göstərmək olar. Nəhayət, Gəncə və Sumqayıt şəhərlərində terror cəhdler zamanı baş verən qanlı hədisələr buna misal ola bilər.

Müxalifətin iğtişaşlar yolu ilə ölkədəki mövcud ictimai siyasi sabitliyi pozmaça cəhd etməsinə münasibət bildirən daxili işlər naziri Ramil Usubov mətbuataya verdiyi açıqlamasında

qeyd edib ki, vəzifəsindən, siyasi əqidəsindən asılı olmayaq, hər bir vətəndaş qanunlara hörmətlə yanaşmalıdır: "Vətəndaşlar cəmiyyətdə qarışılıq yaratmağa, Azərbaycanda daxili sabitliyi pozmağa çalışan, ölkəmizin inkişafını, güclənməsini istəməyən qüvvələr müxalifətin köməkli göstərməsinə etiraz edir, dövlətdən beş halların qarşısını almağı tələb edirlər. Müxalifə liderləri gənclərin bir hissəsini aldadaraq, onları qanunlara qarşı çıxmaya çağırırlar. Vətəndaşlar övladlarını və yaxınlarını beş hərəkətlərdən çəkindirməlidirlər. Biz imkan vere bilmerik ki, kimlərse xalqın tam ekseriyətinin demokratik cəmiyyətdə yaşamaq arzusuna problem yaratsın".

Xalq bunları yaxşı tanıır

Fakt budur ki, Müsavat başşanı Arif Hacılı, AXCP sədri Əli Kərimli və digər dağıdıcı xisəltli ünsürlər bütün dövrlərdə utopik arzularına çatmaq üçün müxtəlif metodlardan, hətta müttəfiq dedikləri partiyaları ayaqlamaqdan çəkinməyiblər. Əger tarixə nəzər yetirsək, görərik ki, öten illərdə düşərgədaxili diqqəti çəlb edən boşluqdan yaranmaqla öne çıxmaya çalışan "Ümid", ADP, KAXCP və digər partiya funksionerləri Müsavat və AXCP rəhbərliyinin zərbələrinə, təzyiq və təhdidlərə məruz qalıblar. Baxmayaraq ki, indi olduğu kimi, əvvəlki illərdə AXCP ilə Müsavat arasında münasibətlər heç də yaxşı olmayıb. Bu gün, sözügedən partiyalararası münasibətlərdə olduğu kimi, daxili durumda veziyyət daha ağır və təlatümlüdür. Bir sözə, bu ünsürlərin bi-qrafiyalarını yenidən açmağa ehtiyac yoxdur. Xalq bunları yaxşı tanıır. Destruktiv metodlardan başqa hansısa mübarizə əsulunu özləri üçün prioritet seçməyi ağıllarına beş getirmək qabiliyyətindən olmayan AXCP və Müsavat kimi partiyaların başçıları bu cür hadisələrin töredilməsinə rəvac verməklə məqsədlərinə çatmaq üçün bütün qeyri-qanuni əməllərdən yaranılaçmaşa hazırlı oldularını ortaya qoyurlar. Amma hər zaman ifşa olunublar. Cəmiyyət birləşməsi etdirməklə, onları yerlərində oturdublar. Söz yox ki, dünən belə idi, bu gün də və sabah da belə olacaq. Qisaca, demək olar ki, xalq haqları olaraq müxalifəti qətiyyətlə redd edir.

i.ƏLİYEV

"Təhsil Avtobusu-2018" yay məktəbinin təşkilatçıları "Bakcell"i mükafatlandırdı

Azərbaycanın ilk Mobil Operatoru və Ən Sürətli Mobil Internet Provayderi Bakcell şirkəti Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən "Təhsil Avtobusu-2018" yay məktəbi layihəsinə göstərdiyi dəstəyə görə mükafatlandırib.

Belə ki, XII Azərbaycan beynəlxalq təhsil sərgisi çərçivəsində keçirilmiş "Təhsil avtobusu - 2018" yay məktəbi layihəsinə dəstək olan qurumların mükafatlandırılması mərasimində Bakcell şirkəti layihənin uğurla həyata keçirilməsinə dəstək verdiyi üçün təşəkkürname ilə təltif olundub. "Təhsil Avtobusu" Yay Məktəbi "Azərbaycan üçün Öyrət" Milli Təhsil Programının Azərbaycanın müxtəlif şəhər və rayonlarını əhatə edən təhsil marafonudur. "Təhsil Avtobusu - 2018" Bakı şəhərindən yola düşərək Bakı-Quba-Masallı-Şəmkir-Şəki-Qəbələ-Bakı marşrutu üzrə səyahət edib. Ucqar kəndlərdə tikilən modul tipli məktəblər də daxil olmaqla 5 bölgənin 20 kənd, 17 şəhər məktəbindən ümumilikdə 140-a yaxın şagird peşəkar təlimi və ekspertlər tərəfindən keçirilən fərdi-inkişaf təlimləri və komanda-öyrədici intellektual yarışlarda iştirak edib.

Bakcell artıq ikinci ildir ki, "Təhsil Avtobusu" Yay Məktəbi layihəsinə dəstək göstərir.

Sosial məsuliyyəti şirkət olaraq, Bakcell uşaqların inkişafı və təhsilini xüsusi diqqət mərkəzində saxlayır. Şirkətin həyata keçirdiyi "Bakcell Stars" adlanan Korporativ Sosial Məsuliyyət programı çərçivəsində hər il yuxarıda uşağın təhsilinə və sosial rifahının yaxşılaşdırılmasına töhfə verilir. Bakcell şirkəti gənclərin təhsil almاسına və karyera qurmasına dəstək göstərmək və beləliklə Azərbaycan gənclərinin parlaq gələcəyinə öz töhfəsini verməyə yönəlmüş uğurlu fəaliyyətini davam edəcək.

"Brain Ring" izlə, "Nar"-dan hədiyyə qazan!

"Nar"-in dəstək olduğu "Brain Ring" intellektual bılık yarışlarının on ikinci mövsümü davam edir. Hər il olduğu kimi, bu mövsüm də televiziya tamaşaçıları üçün xüsusi bir müsabiqə keçirilir. Beləki, yarışın yayımı zamanı "Nar"-in "Twitter" hesabında qoyulan suala en tez cavab verən izləyicilər xüsusi hədyələr qazanırlar.

"Brain Ring" həvəskarları bu intellektual yarışçıları izləmek fürsəti ilə ya-naşı, həm də "Nar"-dan hədiyyə qazanmaq şansı əldə edirlər. Sentyabr ayının qalibləri olan "Twitter" istifadəçilərinin adları artıq məlumatdır: Əli Usublu, Vüsal Tağızadə, Fərhad Məmmədli, Rəfi Əsgərli.

Qeyd edək ki, "Brain Ring" intellektual yarışlarında respublikanın müxtəlif bölgə və ali məktəblərini təmsil edən komandalar bılık mübarizəsi aparırlar. Dekabr ayının sonundakı davam edəcək yarışlar həftənin bazar günü saat 22:00-da İctimai TV vasitəsilə yayımlanır. Ətraflı məlumatı https://twitter.com/salam_nar hesabından əldə etmək mümkündür.

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticaret nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddədə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib.. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 7000-dən artıq baza stansiyası ilə 2,1 milyondan çox abunəçiye yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

Ermənistən tərəfindən atılan addımlar, eləcə də Paşinyanın istefaya getməsi növbəti oyunlardan biridir. Onlar hər zaman olduğu kimi yenə də dönya-nın fikrini yayındırmaşa çalışırlar".

Bu fikirləri SIA-ya açıqlamasında politoloq Rüstəm Məmmədov deyib. Baş nazirin janqlılyorluq etdiyini deyən politoloq bildirib ki, əsas məqsəd diqqəti dünya qüvvələrinən yayındırmaqdır. R.Məmmədov qeyd edib ki, yalnız Ermenistanda dekabr ayında keçiriləcək növbədən kənar seçkilərin

"Paşinyanın istefaya getməsi növbəti oyunlardan biridir"

növbələrinən sonra Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə əla-qədar hansı addımların atılacağı ilə bağlı fikir söylemək olar: "Əgər seçkide Paşinyan tərəfdarları qalib gəlse, o zaman bu istiqamətdə müsbət nəsa gözleməyə deyər. Çünkü, Paşinyan özü də Dağılıq Qarabağın qaytarmaq vaxtı olduğunu başa düşür. Onun başqa yolu yoxdur".

Politoloq seçki ərefəsində Ermə-

nistanda vəziyyətin daha da mürəkkəbələşcəyinin istisna edilmədiyini de diqqətə çatdırıb: "Koçaryan və Sarkisyanın tərəfdarları orada vəziyyəti gərginləşdirə bilərlər". Paşinyanın istefəsindən sonra Koçaryan və Sarkisyanın hakimiyyəti əle keçirməsi ilə bağlı planlar qurmasına gəlinəcə, politoloq bunun mümkünzsüzlüyünü dile gətirib. Onun sözlərinə görə, sözügedən şəxslər Ermənistanda artıq silinib və qəbul olunmurlar: "Bu baxımdan seçkide Paşinyan tərəfdarlarının qalib gəlmək şansı daha çoxdur".

16 oktyabr 2018-ci il

"Müxalifatçılar psixoloji zorakılıq mərhələsinə qədəm qoyub"

Sərdar Cəlaloğlu: "Qarabağla bağlı indiki məqamda mitinq keçirilməsinin əleyhinəyik"

- Sərdar bəy, Qarabağdan çox danişan Əli Kərimli, İsa Qəmbər, Arif Hacılı və digərləri Qarabağla bağlı keçirilən mitinqə qatılmadılar. Belə demək mümkündürmü ki, Qarabağ məsələsi sözügedən şəxslərə ancaq siyasi məqsədləri üçün lazımdır?

- Əslində, mitinqlərin Dağılıq Qarabağ probleminin həlli məsəlesi ilə birbaşa əlaqə yoxdur. Yəni Dağılıq Qarabağı nə mitinqlərlə, nə də danişqlarla həll etmek olmaz. Qarabağın bir həlli yolu var ki, o da hərbi yoldur. Bunun üçün də millet birləşməlidir, özünün bütün resurslarını ortalığa qoyub, hərbi yolla Qarabağı azad etməlidir. Bu mitinqlər bir çox hallarda Qarabağ müstəvəsindən böyük sürelə böyük siyasi müstəvəsiye keçdiyinə görə, bu cür qüvvələr siyasi motivlərə görə, bu mitinqdə iştirak etməmir. Məsələn, şəxsən mən iştirak etməmişəm. Mən özümü qoyum bir qırqa. Bu yaxınlarda Qüdət Həsənquliyevin bir intervüsü var idi və deyirdi ki, biz o Qarabağ mitinqinin təşkilində aktiv iştirak etmişik, adamların çıxunu biz ora göndərmışik, amma mən sonra biləndə ki, orda istəfa şüərləri səslənəcək, o mitinqə getməmişəm. Yəni söhbət ondan gedir ki, eger sən Qarabağı azad etmək istəyirsənse, bu zaman nəyə görə daxili siyasetlə bağlı hər hansı bir şüəri deyir, hər hansı bir fikri irəli sürürsen. Mən nəyə görə getmədim o mitinqə? Əgər o mitinq, Putin Azərbaycana gəlməmişdən qabaq keçirilsə idi, hətta ondan qat-qat az adam iştirak etseydi, mən böyük məmənliyyətlə ora gedəcəkdir. Niyə? Mitinqin əhəmiyyəti ondan ibarət olacaqdı ki, Dağılıq Qarabağın arxasında duran Rusiyaya və onun rəhbəri Putina Azərbaycan xalqının iradəsi ifadə olunur. Qarabağ məsəlesi bir mitinqə həll olunmur. Qarabağ hər gün hər bir Azərbaycan vətəndaşının fəaliyyətinin bir nömrəli prioteti olmalıdır.

- Mitinqi təşkil edənlər sizə dəvət göndəriblərmi?

- Biz müşahidəciyik, orada nümayəndəmiz var. Nümayəndəmiz demişdi ki, biz Qarabağla bağlı indiki məqamda mitinq keçirilməsinin əleyhinəyik. Çünkü belə bir mitinq Putin gəlməmişdən qabaq keçirilmişli ididi, bunun bir siyasi məsələ iolsun. Yəni Putinin gəlib-gəməsindən sonra şəhərdə Qarabağ mitinqinin keçirilməsinin nə kimi əhəmiyyəti ola bilər? Digər mühüm məsələ nədir? Dağılıq Qarabağ məsəlesi ilə bağlı keçirilən mitinqlər həm ümummilli mitinq olmalıdır, yəni hansısa bir Qarabağ komitəsi yox, iqtidár-müxalifət, yəni xalqın apardığı bir mitinq olmalıdır və bu mitinqlərdə də, demək olar ki, daha böyük kütüle iştirak etməlidir. Məsələn, heç olmasa iki yüz min, üç yüz min adam iştirak etməlidir. Belə mitinqlərin effekti iştirakçılarının sayı ilə bağlıdır.

- Son vaxtlar sosial şəbəkələrdə Əli Kərimlinin "söyüş qrupu"nın üzvləri tərəfindən sizə qarşı ittihamlar və təhəqiqətlər səsləndirilir. Aranızda yaranan gərginliyin səbəbi nədir?

Müsahibimiz Azərbaycan Demokrat Partiyasının sədri Sərdar Cəlaloğludur

- Menim secdiyim yol, mövqeyim bəzi qüvvələri narahat edir. Əslində, söyən adamların kimliyini konkret bilmirəm. Hərəsi də özüne bir ad qoyub. Biri adını qoyub "dəhabaş", "quqqulu", başqa biri də "azəripress" qoyub, məni söyürər. Orada, konkret olaraq, öz adı ilə çıxış edən bir kişi yoxdur, ancaq yalançı adalarla çıxış edirlər. Azərbay-

canda son vaxtlar "söyüştəbligati", "söyüş mübarizəsi" öne çıxıbdır. Əslində, burada sual bu olmalıdır: son vaxtlar xarakter olan "söyüştəbligati", "söyüş mübarizəsi" nə deməkdir? Burada əsas məsələ budur. Söyüşün meydana çıxmışı onu göstərir ki, müxalif düşərgəde, müxalifatçılar psixoloji zorakılıq mərhələsinə qədəm qoyub. Bu da süretlə inkişaf edir. Faktiki olaraq, həmin söyüş silahın bir növüdür. Bu da çox təhlükəli bir şeydir ki, müxalif düşərgəde bu da açıq şəkildə özünü göstərir.

- "Milli Şura"nın qisasçılıq mövqe sərgiləməsi nədən qaynaqlanır?

- Hakimiyət varsa, biz də bu hakimiyətin idarə edilməsindəyikse, isteyirsin sən onu bəyən, isteyirsin bəyənme, biz də onuna əməkdaşıq. Məsələn, "Milli Şura" eger hakimiyətə əməkdaşlıq etmirse, onda nə Azərbaycan mehkəmələrinə, prokurorluğuna, nə Azərbaycan Daxili İşlər Nazirliyinə, nə də Şəhiyyə Nazirliyinə müraciət etməlidir, imkanlarından və yaradılan şəraitdə bəhrelənməlidir. Əger Əli Kərimli Azərbaycan iqtidarı ilə əməkdaşlıq etmirse, AXCP və "Milli Şura"ya daxil olan qüvvələr indiki Azərbaycan hakimiyətinin heç bir dövlət müəssisəsinə müraciət etməlidir. Amma baxın pensiya da alır, xəstəxanalarla gedir, polise, mehkəməye, prokurorluğa müraciət edir. Qardaşım, əməkdaşlıq etmirsənse, sən bəs nə edirsən? Müraciət etdiklərinin, üz tutduqları nədir bəs?

GÜLYANƏ

TƏRS BAXIŞ "AND"da toplaşanlar kimlərdir

Yaxud "siyasi mühacirlər"

AXCP sədrindən hansı "dabronu" alıblar?

təsadüfi deyil

Bir qədər əvvəl AXCP sədri Əli Kərimlinin "AND" adlı təşkilatın pulalarını mənimməsəsi barədə yazmışdıq. Daha dəqiq desək, Kərimlinin Bakıdakı nəzarəti altında Avropada fealiyyət göstərən qurum vəsitiesi ilə şəhid ailələri və "siyasi məbusular" üçün yiğidiqları pulları mənimməsəsi faktı da, artıq kimsəyə sərr deyil. Eyni zamanda, "Milli Şura"nın keçirdiyi mitinqlərin əksəriyyətinə "AND" bu və ya digər şəkil-də dəstək göstərir ki, bu da həmin təşkilatın AXCP sədri tərəfindən yaradıldığını tam şəkildə sübuta yetirir.

"AND"da təmsil olunan "siyasi mühacirlər" in əksəriyyətinin ciblərində AXCP sədrinin imzası olan partbiletlər var

Bir sıra məsələlərlə bağlı apardığımız araşdırımların ardına, o da məlum olub ki, "AND"da təmsil olunan "siyasi mühacirlər" in əksəriyyətinin ciblərində AXCP sədrinin imzası olan partbiletlər var. Bu arada, digər maraqlı fakt ortaya çıxb. Belə ki, Ə.Kərimlinin "AND"na cavab olaraq, Müsavat partiyası da hərəkətə keçib və Avropada bənzer "siyasi mühacir" tərəfdarları toplayıb. Müsavat partiyasına bağlı olan və Avropada fealiyyət göstərən "Müsavat Avropa Koordinasiya Mərkəzi" ("Müsavat AKM") təşkilatı, məhz onlardan biridir. Xüsusilə, Müsavatın sabiq başşanı İsa Qəmbər və hazırkı partiya başşanı Arif Hacılı tərəfindən yaradılan bu qurumun məsədi Azərbaycan dövləti və hakimiyəti əleyhinə aksiyalar keçirmək, həmin aksiyalarda "siyasi məbus" məsələlərini qabartmaqdır. Söz yox ki, istər "AND", istərsə de "Müsavat AKM" olsun, bu qurumların köklü məqsədləri, bilavasitə qarant əldə edib, Azərbaycanın dövlətçilik maraqlarına qarşı çıxməqdır.

Bu kimi fəallıqlar

Rövşən NURƏDDİN OĞLU

"Milli Şura" və AXCP ölü qurumlardır

lərin bu məsələ ilə bağlı uzun illərin təcrübələri var.

"Təkamül" partiyasının sədri Teyyub Qənioğlu: "Savaş qızışsa, bu, müxalifətin sonuna gətirib çıxaracaq"

- Hər zaman "Milli Şura" deyilən qondarma qurum daxilində funksionerlərərəsə çəkişmələr gərgin xarakter alıb. Söz yox ki, bu, nəticə etibarı ilə "Milli Şura"nın yenidən parçalanmasına gətirib çıxara bilər. Söhbət etdikimiz müsahiblərimiz də "Milli Şura"nın dağılmasının qaçılmaz olduğunu bildidilər.

ASDP sədri, millət vəkili Araz Əlizadə: "Cəmil Həsənli və Əli Kərimli xaricdən pulu necə almağın yollarını çox gözəl bilirlər"

- Gürcülərdə belə bir misal var: "ölü ölüyə deyir ki, apar məni basdır". Yəni "Milli Şura" və AXCP ölü qurumlardır. Onlar necə toplanacaqlar ki, cəm alınsın? Çünkü sıfırın üstüne sıfır gələndə, sıfır alınsın. Onların heç bir işləri görünmür. İşləri sıfır bərabərdir. Ola bilsin ki, İlqar Məmmədov olsun yeni Troya atı. O da ola bilə ki, müxalifət qazanının dibini yalayan qəzet və saytlar onun adından istifadə edib, bir ay da çərənlədi. Yəni müxalifət qəzetlər məsələləri şiridə və böyüdə bilerlər. Bu baxımdan, xarici maraqlı dairələr müxalifət ayırdığı maliyyə vəsaitinin hecmi bir az artırı bilərlər. Ayri heç nəyə nail olmayıacaqlar. Ömrümüzde xaricdən heç ne almamışam və vəsait necə alınsın, öhdəliklər necə olur, bunları bilmirəm. Mən yemədiyim xöreyin dəndən danışmiram. "Milli Şura"da təmsil olunan Cəmil Həsənli, Əli Kərimli və digərləri xaricdən pulu necə almağın yollarını çox gözəl bilirlər. On-

qın asanlıqla baş tutacağı barədə qəti fikir bildirmək mümkün deyil. Çünkü hər iki partiya funksioneri arasında isti münasibət və qarşılıqlı etimad mühitinin mövcudluğu hiss olunmur. Əli Kərimliyə gəlincə

ise, onun İlqar Məmmədovla eyni koalisiyada birləşmək ehtimalı sıfırı bərabərdir. Məlumdur ki, İl.Məmmədovun son müsahibələrində, xüsusilə, AXCP-nin keçirdiyi mitinqləri ciddi tənqid etməsi, hətta mitinqlərin iqtidarı üçün faydalı olduğunu iddia etməsi və sifarişlə keçirildiyini açıq dileyər. Deyilən birləşmənin yaranması barədə rəylərin əleyhinədir. Yəni yaxın gələcəkdə İsa Qəmbər - Arif Hacılı - Əli Kərimli - İlqar Məmmədov koalisiyasının yaranacağı barədə iddiaların heç bir əsası yoxdur. Aralarında ciddi fikir ayrılıqları mövcud olan bu şəxslər, hətta məlum xariç qüvvələrin təsiri ilə bir araya getirilsələr belə, onların bir ittifaqda birləşmələri və birgə mübarizə aparmaları mümkün deyil. Ə. Kərimli ilə İl.Məmmədovun münasibətlərinin kəskinləşməsindən istifadə edərək, Arif Hacılinin İlqar Məmmədova yaxınlaşdırıb onunla birləşməyə cəhd edəcəyi ehtimalı da real görünmür. Çünkü İlqar Məmmədov Müsavat partiyası və onun rəhbəri Arif Hacılı barədə açıq ciddi tənqidli fikirlər söyleməsə de, onun bu partiyaya və onun rəhbərinə də dərin rəğbəti və etimadi duyuymur.

GÜLYANƏ

XIX əsr də Azərbaycan qadınlarının təhsil hüququna dair

XIX əsrin 80-90-cı illərində Azərbaycanın müxtəlif əyalət və qəza mərkəzlərində, həmçinin, bəzi iri kəndlərdə birsinifli və ikisinfli ibtidai məktəblər açılmışdır. Bu məktəblər iki tipə bölündür. Bəziləri qızlar üçün açılmış ayrıca qız məktəbləri idi. Bəziləri isə qarışq məktəblər hesab olunurdu. Burada oğlanlar və qızlar birlikdə oxuyurdular, həm də belə məktəblərin milli tərkibi müxtəlif idi. Şəhər, kənd idarələri və icmaları tərəfindən saxlanılan bu məktəblərdə təlim rus dilində aparılırdı.

1883-cü il oktyabrın 17-də Qarğabazarda açılan birsinifli məktəbdə 43 oğlan və 3 qız təhsil alındı. Onlardan 33 nəfəri azərbaycanlı, 10 nəfəri erməni oğlanı olub, qızlar isə azərbaycanlı idilər. İctimai mənşə etibarı ilə şagirdlərin 31 nəfəri kəndli, 12 nəfəri zadəgan uşağı idi. Məktəbin cəmi iki müəllimi vardı. Onun da biri şerit müəllimi idi.

Bu tip qarışq məktəblər Qazax, Zəngəzur, Nuxa (Şəki) və başqa qəzalarda da açılmışdır. Xaçmazda və Ağdərədə de belə məktəblər açılması nəzərdə tutuldu.

Dövlət hesabına 1892-ci ildə Gəncədə damiriyol stansiyasında ikisinfli qarışq məktəb açıldı. Məktəb üçün xüsusi bina tikilmişdir. 1895-ci ildə burada 117 nəfər şagird təhsil alındı. 76 nəfəri oğlan, 41 nəfəri qız idi. Burada rus, azərbaycanlı, gürcü, erməni, yunan, alman, polyak və yəhudü uşaqları oxuyurdular. Qızların cə-

mi 5 nəfəri azərbaycanlı idi. 1894-cü ildək məktəbdə yalnız dəmiryolcuların uşaqları qəbul olundu. Bundan sonra məktəbdə mənşeyindən və milliyetindən asılı olmayaraq, bütün silk nümayəndələrinin uşaqları təhsil ala bilirdilər. Təhsil haqqı 12 manatdan 30 manatadək müəyyən edilmişdi.

90-cı illərdə Bakıda 4 ikisinfli məktəb vardi ki, burada təhsil alan oğlanların sayı 188, qızların sayı 86 idi. Həmin illərdə Naxçıvan qəzasında cəmi bir ikisinfli qız məktəbi vardi.

1872-ci il iyun ayının 1-de Zaqatalada dövlət hesabına birsinifli şəhər ibtidai qız məktəbi yaradıldı. Aşağı dərəcəli olan bu təhsil ocağı dörd bölmədə ibaret idi. Məktəbdə ilde 60-70 şagird oxuyordu. Müxtəlif silklərin və millətlərin qızları oxuyan bu məktəbdə təhsil rus dilində aparılırdı. Məktəbin xüsusi binası vardi. Məktəb 7.600 manat ehtiyat kapitalın faiizi, şəhər idarəsinin ilde verdiyi 350 manat və qızlardan ildə alınan 10 manat təhsil haqqı hesabına yaşıyrdı.

Zaqatala ibtidai qız məktəbi XX əsrin əvvəllərinədək fəaliyyət göstərməmişdir. Keçən əsrin axırlarında burada artıq 80 nəfər qız təhsil alındı.

Şəhər ictimaiyyəti əsrin axırlarında həmin təhsil ocağını Mərinskaya tipli qız məktəbinə çevirmək istədi. Amma bu arzu 1904-cü ildək kağız üzərində qaldı.

Azərbaycanda maarif və mədəniyyətin inkişafında görkəmlili tutaşan Şuşa ibtidai qız məktəbi hələ keçən əsrin ortasında yaranmışdı.

S. Gəncəli yazır: "Çar hökuməti Azərbaycandakı köçürmə rusla-

rın cəmi bir neçə il ərzində saldıqları kəndlərdə məktəb açılmasına izacə verdiyi halda, azərbaycanlıların yaşadıqları ele qədim kəndlər və şəhərlər vardi ki, orada bir dənə də olsun dünyəvi təhsil və rən təlim-tərbiya ocağı yox idi. Bu cəhətdən Lənkəran qəzası çox səciyyəvi idi. Keçən əsrin axırlarına yaxın Şamaxı, Lənkəran və Cavad qəzalarındaki rus kəndlərinin əksəriyyətində ibtidai məktəblər vardi.

Başqa bir fakt da bu təzadi qüvvətləndirir. Azərbaycanda ermənilərin, almanların, yəhudilərin də məktəbləri olduğu halda, əsas yerli əhali olan Azərbaycan türklərinin təhsil ocaqları ya yox idi, ya da yeni-yeni meydana gəlirdi. Fikrimizi bir daha əsaslandırmaq üçün Yelizavetpol (Gəncə) yaxınlığında Mirzəməmmədova Şəkinə, Mirzəməmmədova Minə, əlavə olaraq, sizin nəzərinizə çatdırmaq üçün bildirirəm ki, adlarını çəkdiyim qızlardan ibaret xüsusi hazırlıq qrupu düzəldib onlarla özüm məşğul oluram."

Nehrəm şəraitində qızların məktəbə cəlb edilməsi böyük cəsarət idi. Cəlil Məmmədquluzadə kənd camaatının ehval-ruhiyyəni sakit etmək, onların bu nəcib işə mane olmaları üçün əvvəlcə öz banisi Şəkinəni, məktəbin fəxri nəzarətçisi Adigözəlovun və şəriət müəllimi Qaziyevin qızlarını məktəbə cəlb etdi. Xalq məktəbləri direktorluğu özünün 1893-cü il 2 fevral tarixli 172 nömrəli məktəbunda bu təşəbbüsə qiymət verərək yazırı: "Size etibar edilmiş məktəbdə 8 nəfər qızın təhsilə cəlb edilməsinə görə mərhəmətli cənab müsəlman qızları arasında savadın yayılması üçün göstərdiyiniz qayğıya əsasən, sizə səmi-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütəvə İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütəvə İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqların müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

mi təşəkkür etməyi özüm üçün borc bilirəm".

Oğlan məktəbi yanında qızlar üçün ayrıca sinif açılması cəsərət idi. Belə bir cəsərəti 1894-cü ilde Şəkide görkəmlı maarifçi Məhəmməd Əmin Şeyxzadə etmiş, dərs dediyi "Darüs-süeda" məktəbinin nəzərində qızlar üçün ayrıca sinif açmışdı. Burada yeni üsulla dərsi Şeyxzadənin qızı Şəfiqə Şeyxzadə deyirdi.

Rəsiddəbəy Əfəndiyevin bacısı oğlu, görkəmlı pedagoq Əhməd Nəbiyev xatirələr dəfəsində bu məktəb haqqında yazır ki, qız məktəbi oğlan məktəbinin bir güsündə idi. Burada kiçik yaşı qızlar oxuduğu üçün oğlanlar da qəbul olundurlar. Məktəbin üçüncü şöbəsinə bitiren oğlanları "Usul-səvtiye" məktəbine kiçik dağ kəndlərinə ibtidai məktəblərin sayını bildirən cədvəli burada göstərmək yerine düşərdi.

Quba, Şamaxı, Bakı və Şuşa qəzalarında mövcud olan bu təpə məktəblərə də aid belə cədvəller tərtib etmek olar. 1890-cı ildə Hadrud kimi kiçik kənddə 50 nəfər şagirdin oxuduğu birsinifli qız məktəbinin yaradıldığı halda, Qarabağın mərkəzi Şuşada azərbaycanlı qızlar üçün ibtidai qız məktəbi açılmamışdı. Bunun bir günahı cəhalət basmış müsəlman adət və yaşayış tərzində idisə, əsas günahı çarizmin şovinist siyasətində idi.

Lakin öz xalqını sevən, onun tərəqqisinə çalışan maarifpərvər adamlar, nəyin bahasına olursa-olsun, məktəblər açmağa, qonşu-

lardan geri qalmamağa səy edirdilər. Onlar öz xərclərile öz kiçik evlərində savad məktəbləri açı, valideynlərin verdikləri cüzi təhsil haqqı ile dolanırdılar.

Xüsusi evlərde, məscidlərin nəzdində, oğlan məktəblərinin yanında təşkil edilən kiçik qız məktəbləri haqqında tarixi və yazılı mənbələr çox səhli məlumat saxlamışdır. Qafqaz Təhsil Dairesi və Rusiya Maarif Nazirliyinin tabeliyində olmayan bür cür milli məktəblər rəsmi idarələrin dəftərxanasında qeyd olmurdu. Yalnız hesabatlar zamanı belə məktəblərin miqdarı göstərilirdi.

1893-1895-ci illərdə Rusiya İqtisadi Cəmiyyəti Statistika Komissiyası 1896-cı ilde Nijniqorodda açılacaq Ümumrusiya Sergisi üçün ölkənin hər yerində məktəblərin vəziyyəti haqqında məlumat toplayırdı. Əldə edilən statistik məlumatlardan bəlli olur ki, tekce Şuşada 6 ikinci dərəcəli xüsusi məktəb, 12 medrəsə və 14 molla-xana vardi. Şuşa qəzasında isə 5 müsəlman savad məktəbi mövcud idi. Ancaq bu milli məktəblər haqqında heç bir məlumat verilmir.

Həmin illərdə "Kaspi" qəzeti yazırı ki, Bakı Quberniyasında 204 molla-xana vardi. Bu guberniyada bütün tədris müəssisələrinin 70 faizini təşkil edirdi. Həmin müsəlman təhsil ocaqlarında 3795 şagird oxuyurdur.

**Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

Kirpiklərin tökülmə səbəbləri

Göz qapaqlarının dərisi üzle oxşar olsa da, daha incədir və tez yaralana bilir. Qapaqlar tez sağalmağa məyilliidir. Bu müsbət cəhət onların qoruyucu vəzifəsini artırır. Kirpiklər gözləlik rəmzi olsa da, onların fərqli vəzifələri var. Ana bətnindəki döldün kirpikləri hamiləliyin 22-26 həftəsində emələ gəlməyə başlayır.

Bu sözleri AZERTAC-a müsahibəsində Caspian International Hospitalın oftalmoloqu Leyla Qəhrəmanova deyib.

Bildirilib ki, mexaniki epiliyasiyadan sonra kirpiklərin uzanmasına ayılan vaxt 7-8 həftədir: "Bəli, iki ay vaxt lazımdır ki, tökülen kirpiklər bərpə olunsun. Saçlarda olduğu kimi, kirpiklərin də uzanması üç fazadan ibarətdir. Bəzi alımlar isə bu uzanmanın daha gec olmasını qeyd edir. Üst göz qapağında 90-150-ə qədər kirpik olur. Alt qapaqda isə bu say 70-80-a çatır. Kirpiklərin uzunluğu 10 mm qədər çata bilər. Göz qapaqlarında kirpiklərin köklərindən başqa bəzi piy vəzifələri də yerləşir. Bu vəzifələrin vəzifəsi kirpiklərin kökünü, qapaqların kənarını həmçinin buyuz qışanın səthində yağılamaq ilə çox mühüm vəzifə daşımaqdır. Kirpiklər qapaqla birgə bu piy qatını buynuz qışanın səthində tam bərabər yayılmasına kömək edir. Biz yaşa dolduqca kirpiklərimiz tökülrək azalır və onların kökü məhv olur. Piy vəzifələri də yaşın təsiri altında dəyişməye məruz qalır. Siz qocalarımızın dəsmalla gözlərini sildiyini defələrlə görmüsünüz. Buna səbəb göz yaşı vəzinin ifraz etdiyi göz yaşının yetməməsi göstərilir. Bunun nəticəsi olaraq, yaş vəzifələrin gözü tək başına quşluqdan qoruması çətinləşir. Kiriksiz göz qapaqlarının necə qəribə göründüyüün və qalınlaşmasının yəgın ki, şahidi olmusunuz. Dediklərimizdən belə nəticəyə gəlmək olar ki, kirpiklərimiz və göz qapaqlarımızı qorumaq dişlərin qorunması qədər mühümdür. Kirpiklərimizin tökülməsi çox xəstəliyin işarətədən ola bilər. Bu siyahı dəri xəstəliklərdən tutmuş sıfılışə qədər uzanır. Kirpiklərə parazitlər, gənələr belə yaşaya bilir. Qaşınma isə bu xəstəliyin çox vaxt yeganə əlamətidir. Kirpiklərimizin rənginin dəyişməsi, uzanması da yaxşı əlamət deyil. Buna səbəb keyfiyyətsiz kosmetika və ətraf mühit dəsəbəb ola bilər. Biz dişlərimizi gündə iki dəfə firçalamalıqsa, göz qapaqlarımızın gigiyenisində da bir o qədər fikir verməliyik. Külli miqdarda şampun və dərman vasitələri alıcıların istifadəsinə töqdim edilir. Əslində göz qapaqlarının və kirpiklərin öz şampunu olmalıdır. Kirpikləri qorumaq vacibdir. Onların tökülməsi, uzanması, rənginin dəyişməsini halları baş verdikdə həkimə müraciət etmək mütləqdir".

Estonlar dünyada ən qısqanc kitabsevərlərdir

Estonlar dünyada ən qısqanc kitabsevərlərdir. Bu reytingdə sonrakı iki yeri norveçlilər və isveçlilər tutur, cəxlər isə dördüncü yerdədir.

AZERTAC xəbər verir ki, Avstraliya və Amerika universitetlərinin alımları tərəfindən aparılmış sorğunun dərc edilmiş nəticələri belədir.

Ekspertlər bunu da aydınlaşdırırlar ki, insanın uşaqlıq və gənclik illərində onun evində olan kitabların sayı yetkinlik yaşında həmin insanın savadlılıq seviyyəsinə birbaşa təsir göstərir.

Britaniyada çıxan "The Guardian" qəzetinin yazdığını görə, tədqiqatda dünyadan 31 ölkəsindən 25-65 yaşlarında vətəndaşlar iştirak ediblər. Onlara belə bir sual verilib: sizin 16 yaşınız olunda evinizdə neçə kitab vardı? Alımlar bu nəticəyə geliblər ki, məhz yetkinleşme dövründə respondentləri əhatə edən ev kitabxanasının hecmi onların zehni qabiliyyətlərinin inkişafına, məsələn savadlılıq seviyyəsinə, riyazi biliklərinə və kompüterlə işləmək bacarığına müsbət təsir göstərir. Maraqlıdır ki, bu qabiliyyətlər yetkin yaşda oxunan kitabların sayından asılı deyil. Evdəki kitabların sayı insanın biliklərini gündəlik həyatda tətbiq etmək qabiliyyətinə müsbət təsir göstərir.

Estonlar bildiriblər ki, onların ev kitabxanasında orta hesabla 218 kitab olub. Bu halda estoniyalı respondentlərin 35 faizinin evinde 350 və daha çox kitab olub. Norveçlilər öz şəxsi kitabxanasında təqribən 212, isveçlilər 210, cəxlər isə təqribən 204 kitab olduğunu bildiriblər.

ELAN

ADPU-nun III kurs tələbəsi Əbdürəhimova Aynur Habil qızının adına verilmiş İnfomatika müəllimliyi ixtisası üzrə tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ADPU-nun III kurs tələbəsi Məmmədova Sürayə Məzahir qızının adına verilmiş ibtidai təhsil fakültəsinin tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müaviləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

**Qəzet "Səs"in komputer mərkəzində yığılın, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.**

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**

Ses

Son səhifə

16 oktyabr

Turan Bayramov Olimpiya çempionu oldu!

Azərbaycan güləşçisi Turan Bayramov Argentinanın paytaxtı Buenos-Ayresdə təşkil olunan Yeniyyətələrin III Yay Olimpiya Oyunlarında qızıl medal qazanıb. Olimpiadada 65 kilogram çəki dərəcəsində mübarizə aparan sərbəst güləşçimiz "A" qrupunda yarışdı. Dünya və Avropa çempionu ilk görüşdə Yeni Zelandiya təmsilçisi Tahı Pehi Eynsli Uesterlini elə ilk hissədə çətinlik çəkmədən meğlub edib. İdmənçimiz Pakistan güləşçisi İnayet Ulaha da rahatlıqla qalib gəlib və "A" qrupunda birinci yeri tutub.

Olimpiadadan finalına vəsiqə qazanan güləşçimiz qızıl medal uğrunda görüşdə "B" qrupunun qalibi olan iranlı pehləvan Məhəmməd Baqi Kərimisəyfad ilə qarşılaşdı. Rəqibini meğlub edən T.Bayramov Olimpiya çempionu olub. Hazırda Azərbaycan millisinin hesabında 2 qızıl, 1 gümüş və 2 bürünc medal var. Azərbaycana ilk qızıl medalı Olimpiadada 66 kilogram çəki dərəcəsində çıxış edən cüdoçumuz Vüqar Talibov qazandı. Ağır atletimiz Tarmenxan Babayev (85 kq) gümüş, taekvondoçumuz Cavad Ağayev (63 kq) və güləşçimiz Şahane Nəzərova (43 kq) bürünc medala sahib olublar. Bədii gimnastımız Yelizaveta Luzanın komanda yarışlarında qazandığı qızıl medal isə qarışq yığmaların hesabına yazılıb.

Akrobatika üzrə dünya kuboku yarışları Bakıda keçiriləcək

Azərbaycan Gimnastika Federasiyası gimnastikanın daha bir növü üzrə beynəlxalq turnirə ev sahibliyi etməyə hazırlaşır. Noyabrın 17-18-de Milli Gimnastika Arenasında gimnastika-nın ən maraqlı və heyəcanlı növlərindən biri olan akrobatika üzrə Bakıda ilk dəfə olaraq dünya kuboku təşkil olunacaq.

İki gün davam edəcək yarışlarda 2003-cü il təvəllüdü və daha böyük gimnastlar kişi cütlüyü, qadın cütlüyü, qarışq cütlük, qadın qrupu və kişi qrupu tərkibində mübarizə aparacaqlar. İlk sifarişə əsasən, Azərbaycan akrobatları ilə yanaşı, Belarus, İsrail, Qazaxıstan, Portuqaliya, Rusiya və Ukrayna komandaları turnirdə iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçiblər.

Ölkəmizi kubok yarışlarında son Avropa çempionatının bürünc medalçıları, qarışq cütlüklerimiz Abdulla Əli-Məşayxi - Ruhidil Qurbanlı və Ağasif Rəhimov-Nurcan Cabbarlı təmsil edəcəklər. Kişi cütlükleri programında isə Dünya Yaş Qrupu Yarışlarının gümüş medalçıları Seymur Cəferov-Murad Əkpərov ən yaxşı yer uğrunda mübarizə aparacaqlar. Turnirdə ən yüksək icra xalını toplamış cütlükler və qruplara ənənəvi "AGF Trophy" Kuboku da töqdim olunacaq.

"Dünya çempionatında qızıl medal uğrunda mübarizə aparacağam"

Macarıstanın paytaxtı Budapeştə keçiriləcək dünya çempionatına həzırlığımız yüksək səviyyədə gedir. Rəqabetin gərgin olacağını bilirik. Mənə gəlince çəkindiyim rəqib yoxdur. Dünya çempionatında qızıl medal uğrunda mübarizə aparacağam. Bu sözləri AZERTAC-a müsahibəsində Avropa çempionu Eldəniz Əzizli (55 kq) deyib. İstedadlı pəhləvan qeyd edib ki, ötən yarışlarda əldə etdiyi nəticələr gələcək qələbələr üçün zəmin yaradıb.

"Bu il Rusyanın Kaspiysk şəhərində keçirilən Avropa çempionatında qızıl medal qazanmışam. Bundan əvvəl isə gənclər arasında dünya çempionu və böyüklerdə qite çempionatının bürünc mükafatçısı olmuşam. Arzum Budapeştən Vətənə dünya çempionu kimi qayıtmadır. Mənə bəslənilən ümidi dərhalmaq çalışacağam", - deyə güləşçi əlavə edib.

Slovakiya millisinin baş məşqçisi istəfa verib

Futbol üzrə Slovakiya milli komandasının baş məşqçisi Yan Kozak istəfa verib. Bu barədə Slovakiya Futbol İttifaqının mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Slovakiya millisi Millətlər Liqasının növbəti turunda öz meydanında Çexiya komandasına meğlub olub - 1:2. İki turdan sonra komandanın aktivində xal yoxdur.

Oktjabrın 16-da Stokholmda İsvəç yığmasına qarşı keçiriləcək yoldaşlıq oyununa Slovakiya komandasını 64 yaşı mütəxəssisin köməkçisi kimi çalışan Stefan Tarkoviç çıxarácaq. Qeyd edək ki, Kozak 2013-cü ilin iyulundan Slovakiya milli komandasını çalışdırıb.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**